

1. ΠΩΣ



Θα χρησιμοποιήσουμε το Λεξικό μας

Αγαπητά μας παιδιά!

Το Λεξικό που έχετε στα χέρια σας δε μοιάζει τόσο με τα Λεξικά για μεγάλους, που ίσως γνωρίζετε μέχρι σήμερα. Σκοπός του είναι να γίνει ο αχώριστος σύντροφος στις καθημερινές σας περιπλανήσεις μέσα στον πλούσιο κόσμο της ελληνικής μας γλώσσας. Θα σας διευκολύνει στις αναζητήσεις σας σχετικά με τη γλώσσα και τη γνωριμία σας με πολλές πλευρές της. Θα πληροφορηθείτε, δηλαδή, τι σημαίνει η κάθε λέξη, πώς γράφεται, ποιες άλλες λέξεις έχουν περίπου την ίδια σημασία και πολλά άλλα.

Εμείς, θέλοντας να σας βοηθήσουμε να χρησιμοποιείτε σωστά και εύκολα το Λεξικό που ετοιμάσαμε, επιλέξαμε έναν ιδιαίτερο τρόπο για να σας το παρουσιάσουμε:

Χωρίσαμε το Λεξικό μας σε τρεις στήλες:

κοιτάζω

(Ρήμα, Ρ3)

(ενεστ. κοι-τά-ζω,

αόρ. κοιτάξα, παθ.

αόρ. κοιτάχτηκα,

παθ. μτχ. κοιταγμέ-

νος)

[αρχ. κοιτάζω <

κοίτη (= κρεβάτι)]

1. (μτβ.) στρέφω το βλέμμα σε κάποιον ή κάτι: ►Κοιτούσε από το παράθυρό του μακριά τη θάλασσα.

2. (μτβ.) φροντίζω, νοιάζομαι για κάποιον ή για κάτι: ►Κοίταξε τους γονείς του στα γεράματα.

3. (μτβ.) εξετάζω κάτι με ιδιαίτερη προσοχή, ελέγχω: ►Κοιτάζω τη μηχανή του αυτοκινήτου πριν από κάθε ταξίδι.

Συνών.: παρατηρώ (1)

Σύνθ.: αγριοκοιτάζω, κρυ-

φοκοιτάζω, γλυκοκοιτάζω

Οικογ. Λέξ.: κοιταγμα

Φράσεις: ►Κοιτάζω με μισό μάτι (= περιφρονώ κάποιον) ►Κοιτάζω στα μάτια (= είμαι απόλυτα ειλικρινής) ►Για κοιτα να δεις! (= για φαντάσου!)

Η αριστερή στήλη περιλαμβάνει την ίδια τη λέξη με την ορθογραφία της **(κοιτάζω)**, το είδος της λέξης (**Ρήμα**), ενώ ο κωδικός **P3** παραπέμπει στον τρόπο με τον οποίο κλίνεται το ρήμα στο τέλος του Λεξικού. Όταν δεν υπάρχει αντίστοιχος κωδικός, θα βρίσκουμε περισσότερες πληροφορίες για την κλίση της λέξης στη σχολική Γραμματική. Ακολουθεί ο τρόπος που χωρίζουμε τη λέξη σε συλλαβές (**κοι-τά-ζω**), οι βασικοί χρόνοι του ρήματος (**ενεστ. κοι-τά-ζω, αόρ. κοιτάξα, παθ. αόρ. κοιτάχτηκα, παθ. μτχ. κοιταγμένος**), καθώς και η βασική ετυμολογία της λέξης, δηλ. η ηλικία και η προέλευσή της [**αρχ. κοιτάζω < κοίτη (= κρεβάτι)**]. Στη στήλη αυτή θα συναντήσουμε συχνά και κάποιες γραμματικές ή ορθογραφικές υποδείξεις.

Η μεσαία στήλη μάς πληροφορεί για τις σημασίες της λέξης:

1. **(μτβ.) στρέφω το βλέμμα σε κάποιον ή κάτι**
2. **(μτβ.) φροντίζω, νοιάζομαι για κάποιον ή για κάτι**
3. **(μτβ.) εξετάζω κάτι με ιδιαίτερη προσοχή, ελέγχω**

Για κάθε σημασία δίνουμε ένα παράδειγμα, που περιλαμβάνει τη συγκεκριμένη λέξη, για να δείξουμε τον τρόπο που τη χρησιμοποιούμε στο λόγο. Το μπλε χρώμα στο παράδειγμα δείχνει τον τρόπο που συντάσσεται η λέξη, όταν αυτή είναι ρήμα (**Κοιτούσε από το παράθυρό του μακριά τη θάλασσα**).

Η δεξιά στήλη περιλαμβάνει τα **Αντίθετα**, αν υπάρχουν, και τα **Συνώνυμα** (**παρατηρώ (1)**). Ο αριθμός **(1)** δείχνει ότι η λέξη πριν από αυτόν (**παρατηρώ**) είναι συνώνυμη με την πρώτη σημασία του λήμματος **(1. στρέφω το βλέμμα σε κάποιον ή κάτι)**. Ακολουθούν, επίσης, οι **Οικογένειες Λέξεων** (**κοίταγμα**), τα **Σύνθετα** (**αγριοκοιτάζω, κρυφοκοιτάζω, γλυκοκοιτάζω**) και οι **Φράσεις**. Εδώ θα συναντήσουμε στερεότυπες φράσεις και ιδιωτισμούς, που χρησιμοποιούνται πάντα με τον ίδιο τρόπο κι έχουν αποκτήσει ξεχωριστή σημασία (**► Κοιτάζω με μισό μάτι (= περιφρονώ κάποιον)**). Έτσι εμπλουτίζουμε περισσότερο τις γνώσεις μας για κάθε λέξη, μαθαίνοντας ιδιαίτερες σημασίες και έννοιες, που αυτή έχει αποκτήσει στο μεγάλο ταξίδι της.

Πολύ συχνά, κυρίως όταν η λέξη που εξετάζουμε είναι ουσιαστικό, θα βρούμε και τα **Προσδιοριστικά**. Πρόκειται για λέξεις, που συνήθως «συνοδεύουν» το λήμμα, όπως, για παράδειγμα, στο ουσιαστικό **λιμάνι** τα προσδιοριστικά είναι **φυσικό, απάνεμο, εμπορικό, διεθνές**.

Όταν η λέξη που εξετάζουμε είναι επίθετο, θα βρούμε αντίστοιχα τα **Προσδιοριζόμενα**.

Λιμάνι (το) (Ουσιαστικό, Ο36) (λι-μά-νι, γεν. -ού, πληθ. -α) [μτγν. λιμένιον, υποκορ. του αρχ. λιμήν]	1. φυσική ή τεχνητή διαμόρφωση παραλίας ή όχθης ποταμού ή λίμνης για την προστασία και το αγκυροβόλημα των πλοίων: ► Το καράβι έδεσε στο λιμάνι λόγω της θαλασσοταραχής. 2. (μτφ.) τόπος ή άνθρωπος στον οποίο αναζητεί κανείς ασφάλεια, καταφύγιο: ► Βρήκε στους συγγενείς του ένα λιμάνι γαλήνης και ηρεμίας.	Συνών.: σκάλα (1) Σύνθ.: λιμεναρχείο, λιμενοφύλακας, μικρολίμανο Οικογ. Λέξ.: λιμενικός, λιμενίσκος Προσδιορ.: φυσικό, απάνεμο, εμπορικό, διεθνές (1)
---	--	--

Οι χαρακτηρισμοί **έμψυχα και άψυχα** που βρίσκουμε στα επίθετα δείχνουν αν το επίθετο «συνοδεύει» έμψυχα ή άψυχα ουσιαστικά ή και τα δύο.

Η βοήθεια, όμως, που προσφέρει το Λεξικό μας δε σταματά μόνο εδώ. Σε ξεχωριστές ενότητες δίνονται πληροφορίες για τα παρακάτω:

- Πώς προφέρουμε τους φθόγγους της γλώσσας μας.
- Τι είναι ομώνυμα, παρώνυμα, συνώνυμα, ταυτόσημα.
- Πώς και πότε τονίζουμε τις λέξεις στην ελληνική γλώσσα.
- Πώς γράφουμε τα αριθμητικά (ένα, δύο, δεκαπέντε κ.λπ.).

Ακολουθούν:

- Πίνακες με κλιτικά παραδείγματα ονομάτων και ρημάτων.
- Ένα μικρό λεξιλόγιο με την ορολογία που συναντούμε στους Η/Υ (Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές).
- Ένας πίνακας με τα σπουδαιότερα πολιτικά και πολιτιστικά γεγονότα της ελληνικής ιστορίας, που περιλαμβάνει, επίσης, χρονολογίες - σταθμούς για την τεχνολογική πρόοδο στην Ελλάδα.



2. Συντομογραφίες



ά.
 αγγλ.
 άκλ.
 αμτβ.
 ανατομ.
 ανισοσύλλ.
 Αντίθ.
 αντων.
 αόρ.
 αριθμτ.
 αρσ.
 αρχ.
 αρχαιόκλ.
 βιολ.
 βλ.
 γαλλ.
 γεν.
 γεωγρ.
 γεωμ.
 γλωσσ.
 γραμμ.
 ελνστ.
 ενεργ.
 ενεστ.
 εξακολ.
 επίθ.
 επίρρ.
 ετυμ.
 θηλ.
 ιατρ.
 ισοσύλλ.
 ιταλ.
 κεφ.
 λ.
 λατιν.
 λόγ.
 μαθημ.
 μέλλ.

άρθρο
 αγγλικά
 άκλιτος, -η, -ο
 αμετάβατο
 ανατομία
 ανισοσύλλαβος, -η, -ο
 Αντίθετα
 αντωνυμία
 αόριστος
 αριθμητικό
 αρσενικό
 αρχαίος, -α, -ο
 αρχαιόκλιτος, -η, -ο
 βιολογία
 βλέπε
 γαλλικά
 γενική
 γεωγραφία
 γεωμετρία
 γλωσσολογία
 γραμματική
 ελληνιστικό
 ενεργητική φωνή
 ενεστώτας
 εξακολουθητικός
 επίθετο
 επίρρημα
 ετυμολογία
 θηλυκό
 ιατρική
 ισοσύλλαβος
 ιταλικά
 κεφαλαίο
 λέξη
 λατινικά
 λόγιος
 μαθηματικά
 μέλλοντας

μεσν.
 μεταφρ. δάν.
 μτβ.
 μτγν.
 μτφ.
 μτχ.
 Οικογ. Λέξ.
 ορ.
 ουδ.
 ουσ.
 παθ.
 παραθ.
 Παροιμ.
 πληθ.
 πολιτ.
 πρκ.
 πρόθ.
 Προσδιορ.
 Προσδιοριζ.
 προστ.
 πρότ.
 πρτ.
 ρ.
 σελ.
 σημ.
 στερ.
 σύνδ.
 συνεκδ.
 Σύνθ.
 συνοπτ.
 Συνών.
 τυπογρ.
 υπερσ.
 υποκορ.
 υποτ.
 φυσ.
 φων.
 χημ.

μεσαιωνικός, -ή, -ό
 μεταφραστικό δάνειο
 μεταβατικό
 μεταγενέστερο
 μεταφορά
 μετοχή
 Οικογένεια Λέξεων
 οριστική
 ουδέτερο
 ουσιαστικό
 παθητική φωνή
 παραθετικά
 παροιμία
 πληθυντικός
 πολιτική
 παρακείμενος
 πρόθεση
 Προσδιοριστικά
 Προσδιοριζόμενα
 προσηκτική
 πρόταση
 παρατατικός
 ρήμα
 σελίδα
 σημείωση
 στερητικό
 σύνδεσμος
 συνεκδοχικά
 Σύνθετα
 συνοπτικός
 Συνώνυμα
 τυπογραφία
 υπερσυντέλικος
 υποκοριστικό
 υποτακτική
 φυσική
 φωνήεν
 χημεία



Ειδικά Σύμβολα

- ▶ **[]** περικλείουν την ετυμολογία μιας λέξης
- ▶ **<** δηλώνει ότι η λέξη που βρίσκεται αριστερά προέρχεται από τη λέξη που βρίσκεται δεξιά
- ▶ **~** χρησιμοποιείται για επανάληψη της προηγούμενης λέξης ή φράσης



ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΑ

- Α.Ε.** = Ανώνυμη Εταιρεία
Α.Π.Θ. = Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Β. = Βορράς, Βόρεια
ΒΑ. = Βορειοανατολικός
Γ.Γ.Α. = Γενική Γραμματεία Αθλητισμού
Γ.Ε.Α. = Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας
Γ.Ε.ΕΘ.Α. = Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας
Γ.Ε.Ν. = Γενικό Επιτελείο Ναυτικού
Γ.Ε.Σ. = Γενικό Επιτελείο Στρατού
Γ.Σ.Ε.Ε. = Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδας
Δ.Ε.Η. = Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού
Δ.Ε.Θ. = Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης
Δ.Ο.Ε. = 1. Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή
2. Διδασκαλική Ομοσπονδία Ελλάδας
Δ.Ο.Υ. = Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία
Ε.Ε. = Ευρωπαϊκή Ένωση
Ε.Ε.Σ. = Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός
ΕΛ.ΑΣ. = Ελληνική Αστυνομία
ΕΛ.ΤΑ. = Ελληνικά Ταχυδρομεία
Ε.Μ.Υ. = Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία
Ε.Ο.Κ. = Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
Ε.Ο.Τ. = Εθνικός Οργανισμός Τουρισμού
Ε.Ρ.Τ. = Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση
Ε.Σ.Υ. = Εθνικό Σύστημα Υγείας
Ε.ΥΔ.Α.Π. = Εταιρεία Ύδρευσης Αποχέτευσης Πρωτεύουσας
Η.Π.Α. = Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής
Ι.Κ.Α. = Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Κ.Τ.Ε.Λ. = Κοινό Ταμείο Εισπράξεων Λεωφορείων
Κ.Τ.Ε.Ο. = Κέντρο Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων
Ο.Α. = Ολυμπιακή Αεροπορία
Ο.Α.Ε.Δ. = Οργανισμός Απασχολήσεως Εργατικού
Δυναμικού
Ο.Α.Σ.Α. = Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών
Ο.Α.Σ.Θ. = Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Θεσ/νίκης
Ο.Γ.Α. = Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων
Ο.Η.Ε. = Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών
Ο.Σ.Ε. = Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδας
Ο.Τ.Ε. = Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδας
ΠΡΟ-ΠΟ = Προγνωστικά Ποδοσφαίρου
Ρ.Ι.Κ. = Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου
Τ.Ε.Ι. = Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
ΥΠ. ΕΞ. = Υπουργείο Εξωτερικών
Φ.Π.Α. = Φόρος Προστιθέμενης Αξίας
Ω.Ρ.Λ. = Ωτορινολαρυγγολόγος



4. Η προφορά των φθόγγων

Φθόγγοι ονομάζονται οι απλές φωνές με τις οποίες σχηματίζονται οι λέξεις.

Η γλώσσα μας έχει τους εξής 25 φθόγγους: α, ε, ι, ο, ου, β, γ, δ, ζ, θ, κ, λ, μ, ν, π, ρ, σ, τ, φ, χ, μπ, ντ, γκ, τσ, τζ. Όπως παρατηρούμε, δεν υπάρχει αντιστοιχία ανάμεσα στους φθόγγους και τα γράμματα της γλώσσας μας. Για παράδειγμα έχουμε φθόγγους που παριστάνονται με δύο γράμματα ου, μπ, ντ, γκ, τσ, τζ, αλλά και περισσότερα γράμματα που παριστάνουν τον ίδιο φθόγγο ι, υ, η.

Οι φθόγγοι χωρίζονται σε **φωνήεντα** και σε **σύμφωνα**. **Φωνήεντα** είναι οι φθόγγοι που σχηματίζουν μόνοι τους μία συλλαβή: α, ε, ου. **Σύμφωνα** είναι οι φθόγγοι που δεν μπορούν να σχηματίσουν μόνοι τους μία συλλαβή: κ, τ, σ.

Δίψηφα

Τα δίψηφα είναι δύο γράμματα μαζί που παριστάνουν ένα φθόγγο. Χωρίζονται σε:

Α. Δίψηφα φωνήεντα

1. Το **ου** για το φθόγγο (ου): του βράχου.
2. Το **αι** που προφέρεται, όπως το **ε**: παιδιά.
3. Το **ει**, το **οι** και το **υι** που προφέρονται, όπως το **ι**: φωνάζει, φίλοι, υιοθεσία.

Β. Δίψηφα σύμφωνα

1. Τα **μπ**, **ντ**, και το **γκ**. Αυτά έχουν άλλοτε άρρινη κι άλλοτε έρρινη προφορά.

Άρρινη προφορά έχουν, όταν βρίσκονται :

α) στην αρχή των λέξεων : μπήκα, μπάλα, ντουλάπα, γκρεμίζω.

β) μέσα στη λέξη, ύστερα από σύμφωνο και πιο σπάνια ύστερα από φωνήεν (σε ξένες λέξεις): μπάρμπας, μπαγκέτα, μπαρμπούνι.

2. Το **τσ** και το **τζ**: τσιρότο, έτσι, Νίτσα, κατσικά, τζιτζίκι, τζάμι, τζάκι.





5. Η σημασία των λέξεων

Ομώνυμα ή Ομόηχα

Ομώνυμα ή Ομόηχα λέγονται οι λέξεις που προφέρονται το ίδιο, αλλά έχουν διαφορετική σημασία. Οι ομόηχες λέξεις έχουν συνήθως και διαφορετική ορθογραφία. Μερικές από τις συχνότερες ομόηχες λέξεις είναι:

δανεικός (< δανείζω)

διάλειμμα (διακοπή)

έκκληση (~ σε βοήθεια)

εξάρτηση (< εξαρτώμαι)

εφορία (οικονομική υπηρεσία)

κλίμα (ενός τόπου)

κλείνω (την πόρτα)

κόμμα (το σημείο στίξης)

κριτικός (αυτός που ασκεί κριτική)

λίρα (το νόμισμα)

λιμός (πείνα)

λυτός (αυτός που έχει λυθεί)

όρος (συμφωνία)

σήκω (ρήμα)

σατιρικός (αυτός που σατιρίζει)

σκηνή (η)

σωρός (ο) (στοίβα από πράγματα)

τοιχος (ο)

ύλη (το υλικό)

φύλλο (δέντρου)

χήρος (αυτός που έχασε τη γυναίκα του)

ψηλός (αυτός που έχει ύψος)

δανικός (από τη Δανία)

διάλυμα (< διαλύω)

έκλυση (~ θερμοότητας)

εξάρτηση (~ του στρατιώτη)

ευφορία (α) πλούσια παραγωγή,
β) ευεξία)

κλήμα (το αμπέλι)

κλίνω (ένα ρήμα)

κώμα (λήθαργος)

κρητικός (από την Κρήτη)

λύρα (το μουσικό όργανο)

λοιμός (επιδημική νόσος)

λιτός (αυτός που αρκείται σε λίγα)

όρος (βουνό)

σύκο (το φρούτο)

σατυρικός (ο σχετικός με το σάτυρο)

σκοινί (το)

σορός (η) (το νεκρό σώμα)

τείχος (το)

ίλη (μονάδα τεθωρακισμένων)

φύλο (αρσενικό ή θηλυκό)

χοίρος (το γουρούνι)

ψιλός (λεπτός)

Παρώνυμα



Παρώνυμα είναι λέξεις που μοιάζουν κάπως στην προφορά, αλλά έχουν διαφορετική σημασία. Αυτός ακριβώς είναι και ο λόγος που συχνά συγχέουμε τη σημασία της μιας λέξης με την άλλη. Πολλές φορές οι λέξεις αυτές ξεχωρίζουν, γιατί τονίζονται σε διαφορετική συλλαβή. Στην περίπτωση αυτή μιλάμε για **τονικά παρώνυμα**.

Παραδείγματα παρωνύμων:

αμαρτωλός (αυτός που έχει αμαρτίες)

αμείλικτος (σκληρός)

αμυγδαλιές (το δέντρο)

άπληστος (αχόρταγος)

αχόρταγος (λαίμαργος)

γένεση (δημιουργία)

γέρνω

γέρος (ηλικιωμένος)

εκατόμβη (πολλά θύματα)

εγκληματώ (κάνω έγκλημα)

έκθλιψη (στη γραμματική)

επιβολή (~ ενός φόρου)

ημιτόνιο (στη μουσική)

ηπειρωτικός (αυτός που ανήκει σε ήπειρο)

ήμερος

θόλος

Ινδός (από την Ινδία)

καλόβολος (βολεύεται εύκολα)

κάμαρα (το δωμάτιο)

νόμος

οδύνη (ψυχικός πόνος)

παίρνω (κάτι)

αρματολός (αυτός που κρατά άρματα)

αμίλητος (που δε μιλά)

αμυγδαλές (ο αδένας)

άπλυτος (αυτός που δεν έχει πλυθεί)

αχόρταστος (αυτός που δε χόρτασε ακόμη)

γέννηση (ο τοκετός)

γερνώ

γερός (δυνατός)

κατακόμβη (υπόγειο νεκροταφείο)

εγκλιματίζω (συνηθίζω στο κλίμα)

έκλειψη (~ ηλίου)

επιβουλή (κακόβουλο σχέδιο)

ημίτονο (στα μαθηματικά)

ηπειρώτικος (από την Ήπειρο)

ήρεμος

θολός

Ινδιάνος (ο ιθαγενής της Αμερικής)

καλόβουλος (θέλει το καλό)

καμάρα (η θολωτή κατασκευή)

νομός

ωδίνες (οι πόνοι της γέννας)

περνώ (το δρόμο)

περήφανος

πολιτικός (αυτός που έχει σχέση
με την πολιτική)

πρότυπο (υπόδειγμα)

σήραγγα (το τούνελ)

στερώ (παίρνω κάτι
που ανήκει σε άλλον)

στήλη (επιτύμβια)

σχολείο

σφήκα (το έντομο)

τεχνικός (σε σχέση με μια τέχνη)

περίφημος

πολίτικος (αυτός που έχει σχέση με
την Κωνσταντινούπολη)

πρωτότυπο (όχι αντίγραφο)

σύριγγα (το όργανο για την ένεση)

υστερώ (μένω πίσω)

στύλος (η κολόνα)

σχόλιο

σφίγγα (μυθολογικό τέρας)

ο τεχνητός (αυτός που δεν είναι
φυσικός)



Συνώνυμα και Αντίθετα



Συνώνυμα λέγονται οι λέξεις που είναι διαφορετικές μεταξύ τους, αλλά έχουν περίπου την ίδια σημασία (π.χ. βλέπω, κοιτάζω, παρατηρώ κ.λπ.). Θα πρέπει να θυμόμαστε ότι η σημασία τους δεν είναι ακριβώς η ίδια (βλ. παρακάτω ταυτόσημα), αλλά μας βοηθούν να περιγράψουμε αυτό που θέλουμε κάθε φορά, επιλέγοντας τη λέξη που μας ταιριάζει καλύτερα.

Αντίθετα λέγονται οι λέξεις που έχουν εντελώς διαφορετική σημασία μεταξύ τους (π.χ. ψηλός - κοντός, όμορφος - άσχημος).

Σημ. Συνώνυμες και Αντίθετες λέξεις θα βρούμε στην τρίτη στήλη των λημμάτων του Λεξικού μας.



Ταυτόσημα

Ταυτόσημες λέγονται οι λέξεις που η σημασία τους είναι εντελώς ίδια.

Τέτοιες ταυτόσημες λέξεις που συναντούμε στη γλώσσα μας είναι:



αραποσίτι

αχλάδι

γίδα

γρύλος

καταγής

κοκκινογούλια

μελισσουργός

(το πουλί)

καλαμπόκι

απίδι

κατσικά

τριζόνι

χάμω

παντζάρια

μελισσοφάγος

όρνιθα

ορνιθώνας

πετεινός

στέγη

φλαμούρι

ψαρόνι

κότα

κοτέτσι

κόκορας

σκεπή

τίλιο

μαυροπούλι

6. Ο ΤΟΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΛΕΞΕΩΝ



Α. Πού τονίζουμε τις λέξεις

Ο τόνος σημειώνεται:

1. Πάνω στο φωνήεν που ακούγεται πιο πολύ: *εσú, πánω.*
2. Μπροστά και πάνω στο κεφαλαίο φωνήεν που τονίζεται: *Έλλη-νας, Όμηρος, Άρτα.*
3. Πάνω στο φωνήεν της διφθόγγου που προφέρεται δυνατότερα: *νεράιδα.*
4. Πάνω στο δεύτερο φωνήεν του δίψηφου φωνήεντος και του συνδυασμού *αν* και *εν*: *σακούλι, είμαστε, αύριο, εύχομαι.*
5. Σε κάθε λέξη μπορεί να τονιστεί μόνο μία από τις τρεις τελευταίες συλλαβές: *αγαπώ, τιμόνι, τρίγωνο.*

Β. Πότε τονίζουμε τις λέξεις

1. Τόνο παίρνει κάθε λέξη που έχει δύο ή περισσότερες συλλαβές: *γράμμα, άνθρωπος*.
2. Οι μονοσύλλαβες λέξεις δεν παίρνουν τόνο.
Θεωρούνται μονοσύλλαβοι και μένουν χωρίς τόνο οι συνιζημένοι τύποι (δύο φωνήεντα που προφέρονται σε μια συλλαβή), π.χ. *μια, δυο, για, γεια, πια, ποιος, γιος, νιος, πω*.
Προσοχή στη διαφορά: *μία-μια, δύο-δυο, ο βίος-το βιος*.
3. Παίρνει τόνο ο **διαζευκτικός σύνδεσμος** ή (για να ξεχωρίζει από το άρθρο η): *Η η Άννα ή η Μαρία*.
4. Παίρνουν τόνο τα **ερωτηματικά** πού και πώς: *Πού ήσουν; Δε μας είπες πώς τα πέρασες*.
5. Παίρνουν τόνο τα **πού** και **πώς** στις παρακάτω περιπτώσεις:
πού να σου τα λέω, από *πού* κι ως *πού*, *πού* και *πού*, *αραιά* και *πού*, *πώς* και *πώς*.
6. Παίρνουν τόνο και οι **αδύνατοι τύποι των προσωπικών αντωνυμιών** (*μου, σου, του, την, της, τον, το, μας, σας, τους, τα*), όταν στην ανάγνωση υπάρχει περίπτωση να θεωρηθούν εγκλιτικές λέξεις: ο πατέρας **μού** είπε (= ο πατέρας είπε σ' εμένα), ενώ ο πατέρας *μου* είπε (ο δικός μου πατέρας είπε), η δασκάλα **μάς** τα έδωσε (η δασκάλα τα έδωσε σ' εμάς), ενώ η δασκάλα *μας* τα έδωσε (η δική μας δασκάλα τα έδωσε).
Όταν, όμως, δεν υπάρχει περίπτωση να μπερδευτούν οι προσωπικές αντωνυμίες με τα ομόηχά τους εγκλιτικά, τότε δεν παίρνουν τόνο: Ο δάσκαλος που θα μας στείλουν.
8. Ο τόνος του εγκλιτικού που ακούγεται στη λήγουσα των προπαροξύτων λέξεων σημειώνεται: ο πρόεδρος *μας*. Το ίδιο γίνεται και στο πρώτο από τα δύο εγκλιτικά, όταν προηγείται παροξύτονη προστακτική: δώσε **μού** το.
9. Όταν μια λέξη παθαίνει έκθλιψη ή αποκοπή και γίνεται μονοσύλλαβη, κρατάει τον τόνο: μήτε *αυτός* - μήτ' *αυτός*, δείξε το - δείξ' το.
10. Ένας τύπος του ρήματος που έμεινε άτονος μετά από αφαίρεση, δεν ανεβάζει τον τόνο στην προηγούμενη λέξη: θα έλεγε - θα 'λεγε, μου έριξε - μου 'ριξε, αλλά θά 'ρθω και θα 'ρθω.





7. Η γραφή των αριθμητικών

Τα **αριθμητικά** είναι λέξεις που φανερώνουν αριθμητικές ποσότητες ή εκφράζουν αριθμητικές σχέσεις. Τα αριθμητικά είναι **επίθετα** ή **ουσιαστικά**.

Τα αριθμητικά επίθετα τα χωρίζουμε στις παρακάτω κατηγορίες:

-  **απόλυτα**, που φανερώνουν ορισμένο πλήθος (*ένας - μία - ένα, δύο, τρεις - τρία, τέσσερις - τέσσερα, πέντε, δεκαέξι, τριάντα, εκατό, χίλια κ.λπ.*)
-  **τακτικά**, που φανερώνουν τη θέση που παίρνει κάτι σε μια σειρά από όμοια πράγματα (*πρώτος, δεύτερος, τρίτος, τέταρτος, δέκατος όγδοος, εικοστός, τριακοστός, χιλιοστός κ.λπ.*)
-  **πολλαπλασιαστικά**, που φανερώνουν από πόσα μέρη αποτελείται κάτι (*μονός, διπλός, τριπλός, πενταπλός, εικοσαπλός κ.λπ.*)
-  **αναλογικά**, που φανερώνουν πόσες φορές μεγαλύτερο είναι ένα ποσό από ένα άλλο (*διπλάσιος, τριπλάσιος, τετραπλάσιος, δεκαπλάσιος κ.λπ.*)

Τα **αριθμητικά ουσιαστικά** είναι αφηρημένα ουσιαστικά, σχηματίζονται από τις καταλήξεις των απόλυτων αριθμητικών και ονομάζονται **περιληπτικά**. Φανερώνουν:

- α.** το περίπου (*δεκαριά, εικοσαριά, πενηνταριά κ.λπ.*)
- β.** πλήθος μονάδων που κάνουν ένα σύνολο (*δυάδα, τριάδα, τετράδα, πενηντάδα κ.λπ.*)

Τι πρέπει να προσέχουμε στη γραφή των αριθμητικών

-  Τα απόλυτα αριθμητικά από το 13 έως το 19 γράφονται με μία λέξη: *δεκατρία, δεκαέξι, δεκαοχτώ*. Από το 21 και μετά γράφονται σε χωριστές λέξεις: *είκοσι πέντε, σαράντα δύο*.
-  Τα τακτικά αριθμητικά γράφονται σε χωριστές λέξεις από το 13 και μετά: *δέκατος τρίτος, εικοστός όγδοος*.
-  Γράφονται **με ένα ν**: το *ένατος*, το *ενενήντα* (90) με τα παράγωγά του (*ενενηκοστός κ.λπ.*).
-  Γράφονται **με δύο ν**: το *εννέα - εννιά* (9) το *εννιακόσια* (900) με τα παράγωγά του (*εννιακοσιοστός*).



Τα αριθμητικά ένα, τρία και τέσσερα έχουν 3 γένη και κλίνονται:
 Το ένα μόνο στον ενικό, το τρία και το τέσσερα μόνο στον πληθυντικό.

- Τα αριθμητικά, όταν γίνονται πρώτα συνθετικά σε κάποιες λέξεις, γράφονται ως εξής:

Το αριθμητικό	γίνεται	όπως στο
ένα	μον(ο)-	μονόστηλο, μονάκριβη
δύο	δι-	δίψηφο, διμέτωπος
	δισ-	δισεκατομμύριο
	δυ-	δυσάδα
τρία	τρι-	τρίγωνο, τρίποδο
	τρις-	τρισέλιδος, τρισένδοξος
τέσσερα	τετρα-	τετράπλευρο, τετραώροφος
πέντε	πεντο-	πεντοζάλης, πεντόβολα
	πεντα-	πεντάμηνο, πεντάλεπτο
έξι	εξα-	εξαάχρονος, εξαπτέρυγα
επτά ή εφτά	επτα- ή εφτα-	επτάχρονος, επταμηνίτικος
οκτώ ή οχτώ	οκτα- ή οχτα-	οκτάτομος, οχτάωρο
εννέα ή εννιά	εννια-	εννιάμερα

Πίνακας των απόλυτων και των τακτικών αριθμητικών

Αραβικά ψηφία	Ελληνικά σημεία	Απόλυτα Αριθμητικά	Τακτικά αριθμητικά
1	α'	ένας, μία-μια, ένα	πρώτος
2	β'	δύο, δυο	δεύτερος
3	γ'	τρεις, τρία	τρίτος
4	δ'	τέσσερις, τέσσερα	τέταρτος
5	ε'	πέντε	πέμπτος
6	στ'	έξι	έκτος
7	ζ'	επτά (εφτά)	έβδομος
8	η'	οκτώ (οχτώ)	όγδοος
9	θ'	εννέα (εννιά)	ένατος
10	ι'	δέκα	δέκατος
11	ια'	ένδεκα (έντεκα)	ενδέκατος
12	ιβ'	δώδεκα	δωδέκατος
13	ιγ'	δεκατρία	δέκατος τρίτος
14	ιδ'	δεκατέσσερα	δέκατος τέταρτος
15	ιε'	δεκαπέντε	δέκατος πέμπτος
16	ιστ'	δεκαέξι (δεκάξι)	δέκατος έκτος
17	ιζ'	δεκαεπτά (δεκαεφτά)	δέκατος έβδομος

18	ιη'	δεκαοκτώ (δεκαοχτώ)	δέκατος όγδοος
19	ιθ	δεκαεννέα (δεκαεννιά)	δέκατος ένατος
20	κ'	είκοσι	εικοστός
30	λ'	τριάντα	τριακοστός
40	μ'	σαράντα	τεσσαρακοστός
50	ν'	πενήντα	πεντηκοστός
60	ξ'	εξήντα	εξηκοστός
70	ο'	εβδομήντα	εβδομηκοστός
80	π'	ογδόντα	ογδοηκοστός
90	Ϟ'	ενενήντα	ενενηκοστός
100	ρ'	εκατό	εκατοστός
101	ρα'	εκατόν ένα	εκατοστός πρώτος
110	ρι'	εκατόν δέκα	εκατοστός δέκατος
200	σ'	διακόσιοι, -ιες, -ια	διακοσιοστός
300	τ'	τρ(ι)ακόσιοι, -ιες, -ια	τριακοσιοστός
400	υ'	τετρακόσιοι, -ιες, -ια	τετρακοσιοστός
500	φ'	πεντακόσιοι, -ιες, -ια	πεντακοσιοστός
600	χ'	εξακόσιοι, -ιες, -ια	εξακοσιοστός
700	ψ'	εφτακόσιοι, -ιες, -ια	εφτακοσιοστός
800	ω'	οχτακόσιοι, -ιες, -ια	οχτακοσιοστός
900	ϗ'	εννιακόσιοι, -ιες, -ια	εννιακοσιοστός
1.000	, α	χίλιοι, -ιες, -ια	χιλιοστός
2.000	, β	δύο χιλιάδες	δισχιλιοστός
10.000	, ι	δέκα χιλιάδες	δεκακισχιλιοστός
100.000	, ρ	εκατό χιλιάδες	εκατοντακισχιλιο- στός
1.000.000		ένα εκατομμύριο	εκατομμυριοστός
1.000.000.000		ένα δισεκατομμύριο	δισεκατομμυριοστός





8. ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΛΙΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΩΝ



1. ΟΝΟΜΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ								
ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				
	Ονομαστική	Γενική	Αιτιατική	Κλητική	Ονομαστική	Γενική	Αιτιατική	Κλητική
ΑΡΘΡΑ								
Αρσενικό	ο	του	το(ν)	οι	οι	των	τους	οι
Θηλυκό	η	της	τη(ν)	οι	οι	των	τις	οι
Ουδέτερο	το	του	το	τα	τα	των	τα	οι
ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ								
Αρσενικά								
ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				
01 αρσ. σε -ας ισούλλ.	ο αγώνας	του αγώνα	τον αγώνα	αγώνα	οι αγώνες	των αγώνων	τους αγώνες	αγώνες
02 αρσ. σε -ας ισούλλ.	ο ταμίας	του ταμία	τον ταμία	ταμία	οι ταμίες	των ταμιών	τους ταμίες	ταμίες
03 αρσ. σε -ας ισούλλ.	ο πίνακας	του πίνακα	τον πίνακα	πίνακα	οι πίνακες	των πινάκων	τους πίνακες	πίνακες
04 αρσ. σε -ας ανισούλλ.	ο ψαράς	του ψαρά	τον ψαρά	ψαρά	οι ψαράδες	των ψαράδων	τους ψαράδες	ψαράδες
05 αρσ. σε -ης ισούλλ.	ο ναύτης	του ναύτη	το(ν) ναύτη	ναύτη	οι ναύτες	των ναυτών	τους ναύτες	ναύτες
06 αρσ. σε -ης ισούλλ.	ο νικητής	του νικητή	το(ν) νικητή	νικητή	οι νικητές	των νικητών	τους νικητές	νικητές
06 αρσ. σε -ης με διπλό πληθ.	ο βουτηχτής	του βουτηχτή	το(ν) βουτηχτή	βουτηχτή	οι βουτηχτές βουτηχτάδες	των βουτηχτών βουτηχτάδων	τους βουτηχτές βουτηχτάδες	βουτηχτές βουτηχτάδες

Ο8 αρσ. σε -ης ανισούλλ.	ο καφετζής	του καφετζή	τον καφετζή	καφετζή	οι καφετζήδες	των καφετζήδων	τους καφετζήδες	καφετζήδες
Ο9 αρσ. σε -ης ανισούλλ.	ο μανάβης	του μανάβη	το(ν) μανάβη	μανάβη	οι μανάβηδες	των μανάβηδων	τους μανάβηδες	μανάβηδες
Ο10 αρσ. σε -ης ανισούλλ.	ο φουρνάρης	του φουρνάρη	το(ν) φουρνάρη	φουρνάρη	οι φουρνάρηδες	των φουρνάρηδων	τους φουρνάρηδες	φουρνάρηδες
Ο11 αρσ. σε -ές ανισούλλ.	ο καφές	του καφέ	τον καφέ	καφέ	οι καφέδες	των καφέδων	τους καφέδες	καφέδες
Ο12 αρσ. σε -ούς ανισούλλ.	ο παππούς	του παππού	τον παππού	παππού	οι παππούδες	των παππούδων	τους παππούδες	παππούδες
Ο13 αρσ. σε -ός ανισούλλ.	ο ουρανός	του ουρανού	τον ουρανό	ουρανέ	οι ουρανοί	των ουρανών	τους ουρανούς	ουρανοί
Ο14 αρσ. σε -ός ανισούλλ.	ο δρόμος	του δρόμου	το δρόμο	δρόμε	οι δρόμοι	των δρόμων	τους δρόμους	δρόμοι
Ο15 αρσ. σε -ός ανισούλλ.	ο αντιπάλος	του αντιπάλου	τον αντιπало	αντίπαλε	οι αντιπάλαι	των αντιπάλων	τους αντιπάλους	αντίπαλοι
Ο16 αρσ. σε -ός ανισούλλ.	ο άγγελος	του αγγέλου	τον άγγελο	άγγελε	οι άγγελοι	των αγγέλων	τους αγγέλους	άγγελοι
Ο17 αρσ. σε -άξ ανισούλλ.	ο δεκανέας	του δεκανέα	το δεκανέα	δεκανέα	οι δεκανείς	των δεκανέων	τους δεκανείς	δεκανείς
Θηλυκά								
Ο18 θηλ. σε -ά ανισούλλ.	η καρδιά	της καρδιάς	την καρδιά	καρδιά	οι καρδιές	των καρδιών	τις καρδιές	καρδιές
Ο19 θηλ. σε -α ανισούλλ.	η ώρα	της ώρας	την ώρα	ώρα	οι ώρες	των ωρών	τις ώρες	ώρες
Ο20 θηλ. σε -α ανισούλλ.	η θάλασσα	της θάλασσας	τη θάλασσα	θάλασσα	οι θάλασσες	των θαλασσών	τις θαλασσες	θάλασσες
Ο21 θηλ. σε -α ανισούλλ.	η ελπίδα	της ελπίδας	την ελπίδα	ελπίδα	οι ελπίδες	των ελπίδων	τις ελπίδες	ελπίδες
Ο22 θηλ. σε -α ανισούλλ.	η σάλπιγγα	της σάλπιγγας	τη σάλπιγγα	σάλπιγγα	οι σάλπιγγες	των σάλπιγγων	τις σάλπιγγες	σάλπιγγες

Ο23 θηλ. σε -ά ισοσύλλ.	η γιαγιά	της γιαγιάς	τη γιαγιά	γιαγιά	οι γιαγιάδες	των γιαγιάδων	τις γιαγιάδες	γιαγιάδες
Ο24 θηλ. σε -ή ισοσύλλ.	η ψοχή	της ψοχής	την ψοχή	ψοχή	οι ψοχές	των ψοχών	τις ψοχές	ψοχές
Ο25 θηλ. σε -η ισοσύλλ.	η ανάγκη	της ανάγκης	την ανάγκη	ανάγκη	οι ανάγκες	των αναγκών	τις ανάγκες	ανάγκες
Ο26 θηλ. σε -η ισοσύλλ.	η ζάχαρη	της ζάχαρης	τη ζάχαρη	ζάχαρη	οι ζάχαρες	–	τις ζάχαρες	ζάχαρες
Ο27 θηλ. σε -η αρχαϊόκλ.	η πράξη	της πράξης πράξεως	την πράξη	πράξη	οι πράξεις	των πράξεων	τις πράξεις	πράξεις
Ο28 θηλ. σε -η αρχαϊόκλ.	η δύναμη	της δυνάμης δυνάμεως	δύναμη	δύναμη	οι δυνάμεις	των δυνάμεων	τις δυνάμεις	δυνάμεις
Ο29 θηλ. σε -ος αρχαϊόκλ.	η διάμετρος	της διαμέτρου	τη διάμετρο	(διάμετρο)	οι διάμετροι (διάμετρες)	των διαμέτρων	τις διαμέτρους (διάμετρες)	διάμετροι
Ο30 θηλ. σε -ού ανισοσύλλ.	η αλεπού	της αλεπούς	την αλεπού	αλεπού	οι αλεπούδες	των αλεπούδων	τις αλεπούδες	αλεπούδες
Ουδέτερα								
Ο31 Ουδ. σε -ό ισοσύλλ.	το βουνό	του βουνού	το βουνό	βουνό	τα βουνά	των βουνών	τα βουνά	βουνά
Ο32 Ουδ. σε -ο ισοσύλλ.	το μήλο	του μήλου	το μήλο	μήλο	τα μήλα	των μήλων	τα μήλα	μήλα
Ο33 Ουδ. σε -ο ισοσύλλ.	το σίδερο	του σιδήρου	το σίδερο	σίδηρο	τα σίδηρα	των σιδήρων	τα σίδηρα	σίδηρα
Ο34 Ουδ. σε -ο ισοσύλλ.	το θέατρο	του θεάτρου	το θέατρο	θέατρο	τα θέατρα	των θεάτρων	τα θέατρα	θέατρα
Ο35 Ουδ. σε -ι ισοσύλλ.	το παιδί	του παιδιού	το παιδί	παιδί	τα παιδιά	των παιδιών	τα παιδιά	παιδιά
Ο36 Ουδ. σε -ι ισοσύλλ.	το τραγούδι	του τραγουδιού	το τραγούδι	τραγούδι	τα τραγούδια	των τραγουδιών	τα τραγούδια	τραγούδια
Ο37 Ουδ. σε -ος ισοσύλλ.	το μέρος	του μέρους	το μέρος	μέρος	τα μέρη	των μερών	τα μέρη	μέρη

Ο38 Ουδ. σε -ος ισοσύνλ.	το έδαφος	του εδάφους	το έδαφος	έδαφος	τα εδάφη	των εδαφών	τα εδάφη	εδάφη
Ο39 Ουδ. σε -μα αντισυνλ.	το κύμα	του κύματος	το κύμα	κύμα	τα κύματα	των κυμάτων	τα κύματα	κύματα
Ο40 Ουδ. σε -μα αντισυνλ.	το όνομα	του ονόματος	το όνομα	όνομα	τα ονόματα	των ονομάτων	τα ονόματα	ονόματα
Ο41 ουδ. σε -μα αντισυνλ.	το γράψιμο	του γραψίματος	το γράψιμο	γράψιμο	τα γραψίματα	των γραψιμάτων	τα γραψίματα	γραψίματα
Ο42 Ουδ. σε -ας αντισυνλ.	το κρέας	του κρέατος	το κρέας	κρέας	τα κρέατα	των κρεάτων	τα κρέατα	κρέατα
Ο43 Ουδ. σε -ως αντισυνλ.	το φως	του φωτός	το φως	φως	τα φώτα	των φωτών	τα φώτα	φώτα
Ο44 Ουδ. σε -ον ιδιόκλιτα	το ον	του όντος	το ον	ον	τα όντα	των όντων	τα όντα	όντα
Ο45 Ουδ. σε -ον ιδιόκλιτα	το μέλλον	του μέλλοντος	το μέλλον	μέλλον	τα μέλλοντα	των μελλόντων	τα μέλλοντα	μέλλοντα
Ο46 Ουδ. σε -αν ιδιόκλιτα	το παν	του παντός	το παν	παν	τα πάντα	των πάντων	τα πάντα	πάντα
Ο47 Ουδ. σε -έν ιδιόκλιτα	το μηδέν	του μηδενός	το μηδέν	μηδέν				
Ο48 Ουδ. σε -εν ιδιόκλιτα	το φωνήεν	του φωνήεντος	το φωνήεν	φωνήεν	τα φωνήεντα	των φωνηέντων	τα φωνήεντα	φωνήεντα
Ο49 Ουδ. σε -ύ ιδιόκλιτα	το οξύ	του οξέως	το οξύ	οξύ	τα οξέα	των οξέων	τα οξέα	οξέα
Ο50 Ουδ. σε -υ ιδιόκλιτα	το δόρυ	του δόρατος	το δόρυ	δόρυ	τα δόρατα	των δοράτων	τα δόρατα	δόρατα
ΕΠΙΘΕΤΑ								
Ε1 Επιθ. σε -ος, -ή, -ό	ο καλός η καλή το καλό	του καλού της καλής του καλού	τον καλό την καλή το καλό	καλέ καλή καλό	οι καλοί οι καλές τα καλά	των καλών των καλών των καλών	τους καλούς τις καλές τα καλά	καλοί καλές καλά
Ε2 Επιθ. σε -ος, -ή, -ο	ο όμορφος η όμορφη το όμορφο	του όμορφου της όμορφης του όμορφου	την όμορφη την όμορφη το όμορφο	όμορφε όμορφη όμορφο	οι όμορφοι οι όμορφες τα όμορφα	των όμορφων των όμορφων των όμορφων	τους όμορφους τις όμορφες τα όμορφα	όμορφοι όμορφες όμορφα

E3 Επιθ. σε -ος, -α, -ο	ο ωραίος η ωραία το ωραίο	του ωραίου της ωραίας του ωραίου της ωραίας	τον ωραίο την ωραία το ωραίο	ωραία ωραία ωραίο	οι ωραίοι οι ωραίες τα ωραία	των ωραίων των ωραίων των ωραίων	τους ωραίους τις ωραίες τα ωραία	ωραίοι ωραίες ωραία
E4 Επιθ. σε -ος, -τα, -ο	ο πλούσιος η πλούσια το πλούσιο	του πλούσιου της πλούσιας του πλούσιου	τον πλούσιο την πλούσια το πλούσιο	πλούσιε πλούσια πλούσιο	οι πλούσιοι οι πλούσιες τα πλούσια	των πλούσιων των πλούσιων των πλούσιων	τους πλούσιους τις πλούσιες τα πλούσια	πλούσιοι πλούσιες πλούσια
E5 Επιθ. σε -ός, τή, -ή	ο γλυκός η γλυκιά το γλυκό	του γλυκού της γλυκιάς του γλυκού	το γλυκό τη γλυκιά το γλυκό	γλυκέ γλυκιά γλυκό	οι γλυκοί οι γλυκιές τα γλυκά	των γλυκών των γλυκών των γλυκών	τους γλυκούς τις γλυκιές τα γλυκά	γλυκοί γλυκιές γλυκά
E6 Επιθ. σε -ός, τή, -ή	ο βαθύς η βαθιά το βαθύ	του βαθιού της βαθιάς του βαθιού	το βαθύ τη βαθιά το βαθύ	βαθύ βαθιά βαθύ	οι βαθιοί οι βαθιές τα βαθιά	των βαθιών των βαθιών των βαθιών	τους βαθιούς τις βαθιές τα βαθιά	βαθιοί βαθιές βαθιά
E7 Επιθ. σε -ής, -τή, -ι	ο σταχτής η σταχτιά το σταχτί	του σταχτιού της σταχτιάς του σταχτιού	το σταχτί τη σταχτιά το σταχτί	σταχτή σταχτιά σταχτί	οι σταχτιοί οι σταχτιές τα σταχτιά	των σταχτιών των σταχτιών των σταχτιών	τους σταχτιούς τις σταχτιές τα σταχτιά	σταχτιοί σταχτιές σταχτιά
E8 Επιθ. σε -ής, -α, -ικο	ο ζηλιάρης η ζηλιάρα το ζηλιάρικο	του ζηλιάρη της ζηλιάρας του ζηλιάρικου	το ζηλιάρη την ζηλιάρα το ζηλιάρικο	ζηλιάρη ζηλιάρα ζηλιάρικο	οι ζηλιάρηδες οι ζηλιάρες τα ζηλιάρικα	των ζηλιάρηδων των ζηλιάρηδων των ζηλιάρικων	τους ζηλιάρηδες τις ζηλιάρες τα ζηλιάρικα	ζηλιάρηδες ζηλιάρες ζηλιάρικα
E9 Επιθ. σε -ής, -ής, -ές	ο συνεχής η συνεχής το συνεχές	του συνεχούς της συνεχούς του συνεχούς	το συνεχή την συνεχή το συνεχές	συνεχή(ς) συνεχής συνεχές	οι συνεχείς οι συνεχείς τα συνεχή	των συνεχών των συνεχών των συνεχών	τους συνεχείς τις συνεχείς τα συνεχή	συνεχείς συνεχείς συνεχή
E10 Επιθ. σε -ός, -ος & -η, -ο	ο διάδικος η διάδικος το διάδικο	του διαδίκου της διαδίκου του διαδίκου	το διάδικο την διαδίκου το διάδικο	διάδικε διάδικε διάδικη διάδικο	οι διάδικοι οι διάδικοι οι διάδικες τα διάδικο	των διαδίκων των διαδίκων των διαδίκων	τους διαδίκους τις διαδίκους τα διάδικο	διάδικοι διάδικοι διάδικες διάδικο
Επίθετο πολύς, πολλή, πολύ	ο πολύς η πολλή το πολύ	της πολλής	τον πολύ την πολλή το πολύ		οι πολλοί οι πολλές τα πολλά	των πολλών των πολλών των πολλών	τους πολλούς τις πολλές τα πολλά	(πολλοί) (πολλές) (πολλά)
ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ								
	ένας μία ένα	ενός μίας ενός	ένα(ν) μία, μια ένα					

						τρεις τρεις τρία	τριών τριών τριών	τρεις τρεις τρία	τριών τριών τρία	τρεις τρεις τρία	
						τέσσερις τέσσερις τέσσερα	τεσσάρων τεσσάρων τεσσάρων	τέσσερις τέσσερις τέσσερα	τέσσερις τέσσερις τέσσερα		
ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ											
	εγώ	εμένα, μου	εμένα, με		εμείς		εμάς, μας		εμάς, μας		
	εσύ	εσένα, σου	εσένα, σε	εσύ	εσείς		εσάς, σας		εσάς, σας	εσείς	
	αυτός, τος	αυτού, του	αυτόν, τον		αυτοί, τοι		αυτών, τους		αυτούς, τους		
	αυτή, τη	αυτήs, της	αυτή(ν), τη(ν)		αυτές, τες		αυτών, τους		αυτές, τες, τις		
	αυτό, το	αυτού, του	αυτό, το		αυτά, τα		αυτών, τους		αυτά, τα		
ΡΗΜΑΤΑ											
είμαι											
ενεστ.	ορ. / οπ.	είμαι	είσαι	είναι		είμαστε		είστε	είναι		
	μτχ.	όντας									
πρτ.	οριστ.	ήμουν	ήσουν	ήταν		ήμαστε & ήμασταν		ήραστε & ήρασταν	ήταν		
μέλλ.	οριστ.	θα είμαι	θα είσαι	θα είναι		θα είμαστε		θα είστε & θα είαστε	θα είναι		
έχω											
ενεστ.	ορ. / οπ.	έχω	έχεις	έχει		έχουμε		έχετε	έχουν		
	μτχ.	έχοντας									
πρτ.	οριστ.	είχα	είχες	είχε		είχαμε		είχατε	είχαν		
μέλλ.	οριστ.	θα έχω	θα έχεις	θα έχει		θα έχουμε		θα έχετε	θα έχουν		
P1 δένω											

ενεστ.	ορ./υπ.	δένω	δένεις	δένει	δένουμε	δένετε	δένουν
	προστ.		δένε			δένετε	
	μτχ.	δένοντας					
πρτ.	οριστ.	έδενα	έδενεις	έδενε	δέναμε	δένατε	έδεναν
αορ.	οριστ.	έδεσα	έδεοεις	έδεσε	δέοαμε	δέοατε	έδεσαν
	υποτ.	δέσω	δέσοεις	δέσει	δέοουμε	δέοοατε	δέοουν
	προστ.		δέσε			δέστε	
εξακολ. μέλλ.		θα δένω	θα δένεις	θα δένει	θα δένουμε	θα δένετε	θα δένουν
συνοπτ. μέλλ.		θα δέσω	θα δέοεις	θα δέσει	θα δέοουμε	θα δέοοατε	θα δέοουν
πρκ.	ορ./υπ.	έχω δέσει (ή έχω δεμένο)	έχεις δέσει	έχει δέσει	έχοουμε δέσει	έχετε δέσει	έχουν δέσει
υπερσ.		είχα δέσει (ή είχα δεμένο)	είχεις δέσει	είχε δέσει	είχαμε δέσει	είχατε δέσει	είχαν δέσει
μέλλ. συντελ.		θα έχω δέσει (ή θα έχω δεμένο)	θα έχεις δέσει	θα έχει δέσει	θα έχοουμε δέσει	θα έχετε δέσει	θα έχουν δέσει
δένομαι							
ενεστ.	ορ./υπ.	δένομαι	δένεσαι	δένεται	δενόμαστε	δένεστε	δένονται
	προστ.		(δένου)			(δένεστε)	
πρτ.	οριστ.	δενόμουν	δενόσουν	δενόταν	δενόμασταν, -αστε	δενόσασταν, -αστε	δένονταν
αορ.	οριστ.	δέθηκα	δέθηκες	δέθηκε	δεθήκαμε	δεθήκατε	δέθηκαν
	υποτ.	δεθώ	δεθείς	δεθεί	δεθούμε	δεθείτε	δεθούν
	προστ.		δέσου			δεθείτε	
εξακολ. μέλλ.		θα δένομαι	θα δένεσαι	θα δένεται	θα δενόμαστε	θα δένεστε	θα δένονται

συνοπ. μέλλ.		θα δεθώ	θα δεθείς	θα δεθεί	θα δεθούμε	θα δεθείτε	θα δεθούν
πρκ.	ορ. / υπ.	έχω δεθεί (ή είμαι δεμένος)	έχεις δεθεί	έχει δεθεί	έχουμε δεθεί	έχετε δεθεί	έχουν δεθεί
	μτχ.	δεμένος, -η, -ο					
υπερσ.		είχα δεθεί (ή ήμουν δεμένος)	είχες δεθεί	είχε δεθεί	είχαμε δεθεί	είχατε δεθεί	είχαν δεθεί
μέλλ. συντελ.		θα έχω δεθεί (ή θα είμαι δεμένος)	θα έχεις δεθεί	θα έχει δεθεί	θα έχουμε δεθεί	θα έχετε δεθεί	θα έχουν δεθεί
P2 κρύβω							
ενεστ.	ορ. / υπ.	κρύβω	κρύβεις	κρύβει	κρύβουμε	κρύβετε	κρύβουν
	προστ.			κρύβε		κρύβετε	
	μτχ.	κρύβοντας					
πρτ.	οριστ.	έκρυβα	έκρυβες	έκρυβε	κρύβαμε	κρύβατε	έκρυβαν
αόρ.	οριστ.	έκρυψα	έκρυψες	έκρυψε	κρύψαμε	κρύψατε	έκρυψαν
	υποστ.	κρύψω	κρύψεις	κρύψει	κρύψουμε	κρύψετε	κρύψουν
	προστ.		κρύψε			κρύψτε	
εξασκ. μέλλ.		θα κρύβω	θα κρύβεις	θα κρύβει	θα κρύβουμε	θα κρύβετε	θα κρύβουν
συνοπ. μέλλ.		θα κρύψω	θα κρύψεις	θα κρύψει	θα κρύψουμε	θα κρύψετε	θα κρύψουν
πρκ.	ορ. / υπ.	έχω κρύψει (ή έχω κρυμμένο)	έχεις κρύψει	έχει κρύψει	έχουμε κρύψει	έχετε κρύψει	έχουν κρύψει
υπερσ.		είχα κρύψει (ή είχα κρυμμένο)	είχες κρύψει	είχε κρύψει	είχαμε κρύψει	είχατε κρύψει	είχαν κρύψει
μέλλ. συντελ.		θα έχω κρύψει (ή θα έχω κρυμμένο)	θα έχεις κρύψει	θα έχει κρύψει	θα έχουμε κρύψει	θα έχετε κρύψει	θα έχουν κρύψει
κρύβομαι							
ενεστ.	ορ. / υπ.	κρύβομαι	κρύβεσαι	κρύβεται	κρύβόμαστε	κρύβεστε	κρύβονται

	προστ.		(κρύβου)				(κρύβεστε)	
πρτ.	οριστ.	κρυβόμουν	κρυβούουν	κρυβόταν	κρυβόμασταν, -αστε	κρυβόμασταν, -αστε	κρυβόμασταν, -αστε	κρύβονταν
αόρ.	οριστ.	κρύφτηκα	κρύφτηκες	κρύφτηκε	κρύφτηκαμε	κρύφτηκαμε	κρύφτηκατε	κρύφτηκαν
	υποστ.	κρυφτώ	κρυφτείς	κρυφτεί	κρυφτούμε	κρυφτούμε	κρυφτείτε	κρυφτούν
	προστ.		κρύψου				κρυφτείτε	
εξακολ. μέλλ.		θα κρύβομαι	θα κρύβεσαι	θα κρύβεται	θα κρυβόμαστε	θα κρυβόμαστε	θα κρύβεστε	θα κρύβονται
συνοπτ. μέλλ.		θα κρυφτώ	θα κρυφτείς	θα κρυφτεί	θα κρυφτούμε	θα κρυφτούμε	θα κρυφτείτε	θα κρυφτούν
πρκ.	ορ. / υπ.	έχω κρυφτεί (ή είμαι κρυμμένος)	έχεις κρυφτεί	έχει κρυφτεί	έχουμε κρυφτεί	έχουμε κρυφτεί	έχετε κρυφτεί	έχουν κρυφτεί
	μτχ.	κρυμμένος, -η, -ο						
υπερσ.		είχα κρυφτεί (ή ήμουν κρυμμένος)	είχες κρυφτεί	είχε κρυφτεί	είχαμε κρυφτεί	είχαμε κρυφτεί	είχατε κρυφτεί	είχαν κρυφτεί
μέλλ. συντελ.		θα έχω κρυφτεί (ή θα είμαι κρυμμένος)	θα έχεις κρυφτεί	θα έχει κρυφτεί	θα έχουμε κρυφτεί	θα έχουμε κρυφτεί	θα έχετε κρυφτεί	θα έχουν κρυφτεί
P3 πλέκω								
ενεστ.	ορ. / υπ.	πλέκω	πλέκεις	πλέκει	πλέκουμε	πλέκουμε	πλέκετε	πλέκουν
	προστ.		πλέκε				πλέκετε	
	μτχ.	πλέκοντας						
πρτ.	οριστ.	έπλεκα	έπλεκες	έπλεκε	έπλεκαμε	έπλεκαμε	έπλεκατε	έπλεκαν
αόρ.	οριστ.	έπλεξα	έπλεξες	έπλεξε	έπλεξαμε	έπλεξαμε	έπλεξατε	έπλεξαν
	υποστ.	πλέξω	πλέξεις	πλέξει	πλέξουμε	πλέξουμε	πλέξετε	πλέξουν
	προστ.		πλέξε				πλέξτε	
εξακολ. μέλλ.		θα πλέκω	θα πλέκεις	θα πλέκει	θα πλέκουμε	θα πλέκουμε	θα πλέκετε	θα πλέκουν

συνοπ. μέλλ.		θα πλέξω	θα πλέξεις	θα πλέξει	θα πλέξουμε	θα πλέξετε	θα πλέξουν
πρκ.	ορ. / υπ.	έχω πλέξει (ή έχω πλεγμένο)	έχεις πλέξει	έχει πλέξει	έχουμε πλέξει	έχετε πλέξει	έχουν πλέξει
υπερσ.		είχα πλέξει (ή είχα πλεγμένο)	είχεις πλέξει	είχε πλέξει	είχαμε πλέξει	είχατε πλέξει	είχαν πλέξει
μέλλ. συντελ.		θα έχω πλέξει (ή θα έχω πλεγμένο)	θα έχεις πλέξει	θα έχει πλέξει	θα έχουμε πλέξει	θα έχετε πλέξει	θα έχουν πλέξει
πλέκομαι							
ενεστ.	ορ. / υπ.	πλέκομαι	πλέκεις (πλέκω)	πλέκεται	πλεκόμαστε	πλέκεστε (πλέκεστε)	πλέκονται
	προστ.						
πρτ.	οριστ.	πλεκόμουν	πλεκόσουν	πλεκόταν	πλεκόμασταν, -αστε	πλεκόσασταν, -αστε	πλέκονταν
αορ.	οριστ.	πλέχτηκα	πλέχτηκες	πλέχτηκε	πλέχτηκαμε	πλέχτηκατε	πλέχτηκαν
	υποστ.	πλέχτώ	πλέχτεις	πλέχτει	πλέχτούμε	πλέχτεíte	πλέχτούν
	προστ.		πλέξω			πλέχτεíte	
εξακολ. μέλλ.		θα πλέκομαι	θα πλέκεις	θα πλέκεται	θα πλεκόμαστε	θα πλέκεστε	θα πλέκονται
συνοπ. μέλλ.		θα πλεχτώ	θα πλεχτείς	θα πλεχτεί	θα πλεχτούμε	θα πλεχτείτε	θα πλεχτούν
πρκ.	ορ. / υπ.	έχω πλεχτεί (ή είμαι πλεγμένος)	έχεις πλεχτεί	έχει πλεχτεί	έχουμε πλεχτεί	έχετε πλεχτεί	έχουν πλεχτεί
	μτχ.	πλεγμένος, -η, -ο					
υπερσ.		είχα πλεχτεί (ή ήμουν πλεγμένος)	είχεις πλεχτεί	είχε πλεχτεί	είχαμε πλεχτεί	είχατε πλεχτεί	είχαν πλεχτεί
μέλλ. συντελ.		θα έχω πλεχτεί (ή θα είμαι πλεγμένος)	θα έχεις πλεχτεί	θα έχει πλεχτεί	θα έχουμε πλεχτεί	θα έχετε πλεχτεί	θα έχουν πλεχτεί
P4 δροσιζώ							
ενεστ.	ορ. / υπ.	δροσιζώ	δροσιζεις	δροσιζει	δροσιζουμε	δροσιζετε	δροσιζουν

	προστ.		δρόσιζε				δρόσιζετε	
	μγ.	δρoσιζoντας						
πρτ.	οριστ.	δρόσιζα	δρόσιζες	δρόσιζε		δρoσιζαμε	δρoσιζατε	δρόσιζαν
αόρ.	οριστ.	δρόσια	δρόσιαες	δρόσιαε		δρoσιαμε	δρoσιατε	δρόσιαν
	υποτ.	δρoσιω	δρoσιαις	δρoσιαι		δρoσιoυμε	δρoσιoυτε	δρoσιoυν
	προστ.		δρόσιαε				δρoσιατε	
εξακολ. μέλλ.		θα δρoσιζω	θα δρoσιζεις	θα δρoσιζει		θα δρoσιζoυμε	θα δρoσιζετε	θα δρoσιζoυν
συνoπτ. μέλλ.		θα δρoσιαω	θα δρoσιαις	θα δρoσιαι		θα δρoσιoυμε	θα δρoσιoυτε	θα δρoσιoυν
πρκ.	ορ. / υπ.	έχω δρoσιαι (ή έχω δρoσιαμένο)	έχεις δρoσιαι	έχει δρoσιαι		έχoυμε δρoσιαι	έχετε δρoσιαι	έχoυν δρoσιαι
υπερσ.		είχα δρoσιαι (ή είχα δρoσιαμένο)	είχες δρoσιαι	είχε δρoσιαι		είχαμε δρoσιαι	είχατε δρoσιαι	είχαν δρoσιαι
μέλλ. συντελ.		θα έχω δρoσιαι (ή θα έχω δρoσιαμένο)	θα έχεις δρoσιαι	θα έχει δρoσιαι		θα έχoυμε δρoσιαι	θα έχετε δρoσιαι	θα έχoυν δρoσιαι
δρoσιζομαι								
ενεστ.	ορ. / υπ.	δρoσιζομαι	δρoσιζαι (δρoσιζoυ)	δρoσιζεται		δρoσιζομαστε	δρoσιζετε	δρoσιζoνται
	προστ.						(δρoσιζατε)	
πρτ.	οριστ.	δρoσιζoμoν	δρoσιζoουν	δρoσιζoταν		δρoσιζoμασταν, -ατε	δρoσιζoσασταν, -ατε	δρoσιζoνταν
αόρ.	οριστ.	δρoσιστηκα	δρoσιστηκες	δρoσιστηκε		δρoσιστηκαμε	δρoσιστηκατε	δρoσιστηκαν
	υποτ.	δρoσιτω	δρoσιταις	δρoσιτει		δρoσιτουμε	δρoσιτειτε	δρoσιτουν
	προστ.		δρoσιoυ				δρoσιτειτε	
εξακολ. μέλλ.		θα δρoσιζoμαι	θα δρoσιζαι	θα δρoσιζεται		θα δρoσιζoμαστε	θα δρoσιζετε	θα δρoσιζoνται
συνoπτ. μέλλ.		θα δρoσιτω	θα δρoσιταις	θα δρoσιτει		θα δρoσιτουμε	θα δρoσιτειτε	θα δρoσιτουν

πρκ.	ορ. / υπ.	έχω δροιστεί (ή είμαι δροισμένος)	έχεις δροιστεί	έχει δροιστεί	έχουμε δροιστεί	έχετε δροιστεί	έχουν δροιστεί
	μτχ.	δροισμένος, -η, -ο					
υπερσ.		είχα δροιστεί (ή ήμουν δροισμένος)	είχες δροιστεί	είχε δροιστεί	είχαμε δροιστεί	είχατε δροιστεί	είχαν δροιστεί
μέλλ. συντελ.		θα έχω δροιστεί (ή θα είμαι δροισμένος)	θα έχεις δροιστεί	θα έχει δροιστεί	θα έχουμε δροιστεί	θα έχετε δροιστεί	θα έχουν δροιστεί
P5 αγαπώ							
ενεστ.	ορ. / υπ.	αγαπώ	αγαπάς	αγαπά	αγαπούμε, -άμε	αγαπάτε	αγαπών, -άν(ε)
	προστ.		αγάπα			αγαπάτε	
μέλλ.	μτχ.	αγαπώντας					
πρτ.	οριστ.	αγαπούδα	αγαπούδες	αγαπούσε	αγαπούσαμε	αγαπούσατε	αγαπούσαν
αόρ.	οριστ.	αγάπησα	αγάπησες	αγάπησε	αγάπησαμε	αγάπησατε	αγάπησαν
	υποστ.	αγαπήσω	αγαπήσεις	αγαπήσει	αγαπήσουμε	αγαπήσατε	αγαπήσουν
	προστ.		αγάπησε			αγαπήστε	
εξακολ. μέλλ.		θα αγαπώ	θα αγαπάς	θα αγαπά	θα αγαπούμε, -άμε	θα αγαπάτε	θα αγαπούν, -άν (ε)
συνοπτ. μέλλ.		θα αγαπήσω	θα αγαπήσεις	θα αγαπήσει	θα αγαπήσουμε	θα αγαπήσατε	θα αγαπήσουν
πρκ.	ορ. / υπ.	έχω αγαπήσει (ή έχω αγαπημένο)	έχεις αγαπήσει	έχει αγαπήσει	έχουμε αγαπήσει	έχετε αγαπήσει	έχουν αγαπήσει
υπερσ.		είχα αγαπήσει (ή είχα αγαπημένο)	είχες αγαπήσει	είχε αγαπήσει	είχαμε αγαπήσει	είχατε αγαπήσει	είχαν αγαπήσει
μέλλ. συντελ.		θα έχω αγαπήσει (ή θα έχω αγαπημένο)	θα έχεις αγαπήσει	θα έχει αγαπήσει	θα έχουμε αγαπήσει	θα έχετε αγαπήσει	θα έχουν αγαπήσει

		αγαπιέμαι					
ενεστ.	ορ./υπ. προστ.	αγαπιέμαι	αγαπιέσαι	αγαπιέται	αγαπιόμαστε	αγαπιέστε	αγαπιούνται
πρτ.		αγαπιόμουν	αγαπιόσουν	αγαπιόταν	αγαπιόμασταν, -αστε	αγαπιόσασταν, -αστε	αγαπιόνταν
αόρ.		αγαπήθηκα	αγαπήθηκες	αγαπήθηκε	αγαπηθήκαμε	αγαπηθήκατε	αγαπήθηκαν
	υποστ.	αγαπηθώ	αγαπηθείς	αγαπηθεί	αγαπηθούμε	αγαπηθείτε	αγαπηθούν
	προστ.		αγαπήσου			αγαπηθείτε	
εξασκ. μέλλ.		θα αγαπιέμαι	θα αγαπιέσαι	θα αγαπιέται	θα αγαπιόμαστε	θα αγαπιέστε	θα αγαπιούνται
συνονπ. μέλλ.		θα αγαπηθώ	θα αγαπηθείς	θα αγαπηθεί	θα αγαπηθούμε	θα αγαπηθείτε	θα αγαπηθούν
πρκ.	ορ./υπ.	έχω αγαπηθεί (ή είμαι αγαπημένος)	έχεις αγαπηθεί	έχει αγαπηθεί	έχουμε αγαπηθεί	έχετε αγαπηθεί	έχουν αγαπηθεί
	μτχ.	αγαπημένος, -η, -ο					
υπερσ.		είχα αγαπηθεί (ή ήμουν αγαπημένος)	είχες αγαπηθεί	είχε αγαπηθεί	είχαμε αγαπηθεί	είχατε αγαπηθεί	είχαν αγαπηθεί
μέλλ. συντελ.		θα έχω αγαπηθεί (ή θα είμαι αγαπημένος)	θα έχεις αγαπηθεί	θα έχει αγαπηθεί	θα έχουμε αγαπηθεί	θα έχετε αγαπηθεί	θα έχουν αγαπηθεί
		P6 αδικώ					
ενεστ.	ορ./υπ.	αδικώ	αδικείς	αδικεί	αδικούμε	αδικείτε	αδικούν
	προστ.					αδικείτε	
	μτχ.	αδικώντας					
πρτ.		αδικούσα	αδικούσες	αδικούσε	αδικούσαμε	αδικούσατε	αδικούσαν
αόρ.		αδίκησα	αδίκησες	αδίκησε	αδίκησαμε	αδίκησατε	αδίκησαν
	υποστ.	αδικήσω	αδικήσεις	αδικήσει	αδικήσουμε	αδικήσετε	αδικήσουν

	προστ.		αδικησε		θα αδικει		θα αδικουμε	αδικηστε	
εξακολ. μέλλ.		θα αδικώ	θα αδικείς		θα αδικει		θα αδικουμε	θα αδικείτε	θα αδικούν
συνοπτ. μέλλ.		θα αδικήσω	θα αδικήσεις		θα αδικήσει		θα αδικήσουμε	θα αδικήσετε	θα αδικήσουν
πρκ.	ορ. / υπ.	έχω αδικήσει (ή έχω αδικημένο)	έχεις αδικήσει		έχει αδικήσει		έχουμε αδικήσει	έχετε αδικήσει	έχουν αδικήσει
υπερσ.		είχα αδικήσει (ή είχα αδικημένο)	είχες αδικήσει		είχε αδικήσει		είχαμε αδικήσει	είχατε αδικήσει	είχαν αδικήσει
μέλλ. συντελ.		θα έχω αδικήσει (ή έχω αδικημένο)	θα έχεις αδικήσει		θα έχει αδικήσει		θα έχουμε αδικήσει	θα έχετε αδικήσει	θα έχουν αδικήσει
αδικούμαι									
ενεστ.	ορ. / υπ.	αδικούμαι	αδικείσαι		αδικείται		αδικούμαστε	αδικείτε	αδικούνται
	προστ.								
πρτ.	οριστ.	αδικούμουν	αδικήθηκας		αδικούνταν		αδικούμαστε	αδικείτε	αδικούνταν
αόρ.	οριστ.	αδικήθηκα			αδικήθηκε		αδικηθήκαμε	αδικηθήκατε	αδικηθήκαν
	υποστ.	αδικηθώ	αδικηθείς		αδικηθεί		αδικηθούμε	αδικηθείτε	αδικηθούν
	προστ.		αδικήσου					αδικηθείτε	
εξακολ. μέλλ.		θα αδικούμαι	θα αδικείσαι		θα αδικείται		θα αδικούμαστε	θα αδικείτε	θα αδικούνται
συνοπτ. μέλλ.		θα αδικηθώ	θα αδικηθείς		θα αδικηθεί		θα αδικηθούμε	θα αδικηθείτε	θα αδικηθούν
πρκ.	ορ. / υπ.	έχω αδικηθεί (ή είμαι αδικημένος)	έχεις αδικηθεί		έχει αδικηθεί		έχουμε αδικηθεί	έχετε αδικηθεί	έχουν αδικηθεί
	μτχ.	αδικημένος, -η, -ο							
υπερσ.		είχα αδικηθεί (ή ήμουν αδικημένος)	είχες αδικηθεί		είχε αδικηθεί		είχαμε αδικηθεί	είχατε αδικηθεί	είχαν αδικηθεί

μέλλ. συντελ.	θα έχω αδικηθεί	θα έχεις αδικηθεί	θα έχεις αδικηθεί	θα έχουμε αδικηθεί	θα έχετε αδικηθεί	θα έχουν αδικηθεί
P7 στερώ						
ενεστ.	ορ./υπ.	στερώ	στερείς	στερεί	στερούμε	στερείτε
	προστ.		(στέρει)			(στερείτε)
	μτχ.	στερώντας				
πρτ.	οριστ.	στερούσα	στερούσες	στερούσε	στερούσαμε	στερούσατε
αόρ.	οριστ.	στέρησα	στέρησες	στέρησε	στέρησαμε	στέρησατε
	υποτ.	στερήσω	στερήσεις	στερήσει	στερήσουμε	στερήσετε
	προστ.		στέρησε			στερήστε
εξακολ. μέλλ.		θα στερώ	θα στερείς	θα στερεί	θα στερούμε	θα στερείτε
συνοπτ. μέλλ.		θα στερήσω	θα στερήσεις	θα στερήσει	θα στερήσουμε	θα στερήσετε
πρκ.	ορ./υπ.	έχω στερήσει (ή έχω στερημένο)	έχεις στερήσει	έχει στερήσει	έχουμε στερήσει	έχετε στερήσει
υπερσ.		είχα στερήσει (ή είχα στερημένο)	είχες στερήσει	είχε στερήσει	είχαμε στερήσει	είχατε στερήσει
μέλλ. συντελ.		θα έχω στερήσει (ή έχω στερημένο)	θα έχεις στερήσει	θα έχει στερήσει	θα έχουμε στερήσει	θα έχετε στερήσει
στερούμαι						
ενεστ.	ορ./υπ.	στερούμαι	στερείσαι	στερείται	στερούμαστε	στερείτε
πρτ.	οριστ.	στερούμουν	στερούσουν	στερούνταν	στερούμασταν, -αστε	στερούσταν
αόρ.	οριστ.	στερήθηκα	στερήθηκες	στερήθηκε	στερηθήκαμε	στερηθήκατε
	υποτ.	στερηθώ	στερηθείς	στερηθεί	στερηθούμε	στερηθείτε
	προστ.		στερήσου			στερηθείτε

εξακολ. μέλλ.		θα στερούμαι	θα στερείσαι	θα στερείται	θα στερούμαστε	θα στερείστε	θα στερούνται
συνοπτ. μέλλ.		θα στερηθώ	θα στερηθείς	θα στερηθεί	θα στερηθούμε	θα στερηθείτε	θα στερηθούν
πρκ.	ορ. / υπ.	έχω στερηθεί (ή είμαι στερημένος)	έχεις στερηθεί	έχει στερηθεί	έχουμε στερηθεί	έχετε στερηθεί	έχουν στερηθεί
	μτχ.	στερημένος, -η, -ο					
υπερσ.		είχαν στερηθεί (ή είμαι στερημένος)	είχεις στερηθεί	είχε στερηθεί	είχαμε στερηθεί	είχατε στερηθεί	είχαν στερηθεί
μέλλ. συντελ.		θα έχω στερηθεί (ή θα είμαι στερημένος)	θα έχεις στερηθεί	θα έχει στερηθεί	θα έχουμε στερηθεί	θα έχετε στερηθεί	θα έχουν στερηθεί
Ρ8 θυμούνται							
ενεστ.	ορ. / υπ.	θυμούνται & θυμάμαι	θυμάσαι	θυμάται	θυμόμαστε & θυμούμαστε	θυμάστε	θυμούνται
πρτ.	οριστ.	θυμόμουν	θυμόσουν	θυμόταν	θυμόμασταν, -αστε	θυμόσασταν, -αστε	θυμόνταν & θυμούνταν
αόρ.	οριστ.	θυμήθηκα	θυμήθηκες	θυμήθηκε	θυμήθηκαμε	θυμήθηκατε	θυμήθηκαν
	υποτ.	θυμηθώ	θυμηθείς	θυμηθεί	θυμηθούμε	θυμηθείτε	θυμηθούν
	προστ.		θυμήσου			θυμηθείτε	
εξακολ. μέλλ.		θα θυμούνται & θυμάμαι	θα θυμάσαι	θα θυμάται	θα θυμόμαστε	θα θυμάστε	θα θυμούνται
συνοπτ. μέλλ.		θα θυμηθώ	θα θυμηθείς	θα θυμηθεί	θα θυμηθούμε	θα θυμηθείτε	θα θυμηθούν
πρκ.	ορ. / υπ.	έχω θυμηθεί	έχεις θυμηθεί	έχει θυμηθεί	έχουμε θυμηθεί	έχετε θυμηθεί	έχουν θυμηθεί
υπερσ.		είχα θυμηθεί	είχεις θυμηθεί	είχε θυμηθεί	είχαμε θυμηθεί	είχατε θυμηθεί	είχαν θυμηθεί
μέλλ. συντελ.		θα έχω θυμηθεί	θα έχεις θυμηθεί	θα έχει θυμηθεί	θα έχουμε θυμηθεί	θα έχετε θυμηθεί	θα έχουν θυμηθεί

9. Το Λεξιλόγιο των Η/Υ



Αποθήκευση (Save): Η ενέργεια με την οποία μεταφέρουμε αρχεία σε κάποιο μέσο αποθήκευσης (σκληρό δίσκο, βλ. λ.), (δισκέτα, βλ. λ.), (ψηφιακό δίσκο, βλ. λ.), για να τα διαβάσουμε ή να τα ξαναχρησιμοποιήσουμε αργότερα.

Αρχείο (File): Σύνολο από δεδομένα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τον υπολογιστή. Κάθε αρχείο έχει τη δική του ταυτότητα, που περιλαμβάνει όνομα, μέγεθος και ημερομηνία δημιουργίας.

Αρχική σελίδα (Home page): Η πρώτη σελίδα ενός δικτυακού τόπου στο Διαδίκτυο (βλ. λ.). Συνήθως δείχνει τι περιέχουν οι υπόλοιπες σελίδες.

Ασφάλεια: Αποτροπή των διαφόρων κινδύνων που απειλούν έναν χρήστη του διαδικτύου. Όπως στη ζωή μας, έτσι και στο Διαδίκτυο, πρέπει να ακολουθούμε κάποιους κανόνες ασφαλείας. Έτσι:



Ποτέ μη δίνεις σε αγνώστους την ηλεκτρονική σου διεύθυνση (e-mail) ή άλλα προσωπικά σου στοιχεία.



Ποτέ μη δίνεις σε κανέναν τους κωδικούς πρόσβασης (βλ. λ.) (Password).

Γραμμή εργαλείων (Toolbar): Μια ομάδα από κουμπιά στην οθόνη. Πατώντας το αριστερό πλήκτρο του ποντικιού (δηλ. κάνοντας κλικ πάνω τους) μπορούμε να κάνουμε διάφορες εργασίες (Αποθήκευση εργασίας (βλ. λ.), εκτύπωση ή αλλαγή γραμματοσειράς, χρώμα γραμματοσειράς κ.λπ.).

Διαδίκτυο (Internet): Παγκόσμιο δίκτυο στο οποίο είναι συνδεδεμένοι εκατομμύρια υπολογιστές. Μέσω αυτών μπορούμε να δούμε αρχεία και ιστοσελίδες (βλ. λ.) ή να επικοινωνήσουμε. Στο Διαδίκτυο μπορείς, επίσης, να:



Βλέπεις ειδήσεις και να διαβάζεις εφημερίδες και περιοδικά από όλο τον κόσμο.



Επισκέπτεσαι ηλεκτρονικά μουσεία σε κάθε γωνιά της γης.



Βρίσκεις πληροφορίες κάθε είδους.



Μεταφέρεις στον υπολογιστή σου διάφορα προγράμματα, παιχνίδια και μουσική.

Διεύθυνση ιστοσελίδας: Σύνολο γραμμάτων ή και αριθμών με ορισμένη σειρά, το οποίο πληκτρολογεί ο χρήστης για να συνδεθεί με ορισμένη Ηλεκτρονική Τοποθεσία πληροφοριών (π.χ. η διεύθυνση του Υπουργείου Παιδείας είναι <http://www.yperpth.gr>).



Δικτυακός τόπος: Ομάδα από ιστοσελίδες με σχετικό περιεχόμενο που φιλοξενείται σε υπολογιστή ή υπολογιστές. Για να δούμε έναν δικτυακό τόπο χρησιμοποιούμε κάποιο φυλλομετρητή (βλ λ.).

Δίκτυο (Network): Ομάδα υπολογιστών που επικοινωνούν μεταξύ τους μέσω καλωδίου ή ασύρματα.

Δισκέτα (Floppy disk): Μικρός πλαστικός δίσκος, στον οποίο αποθηκεύονται πληροφορίες.

Εικονίδιο: Μικρή εικόνα στην οθόνη του υπολογιστή, που αντιπροσωπεύει ένα αρχείο ή πρόγραμμα.

Εκτυπωτής (Printer): Είναι η συσκευή που τυπώνει σε χαρτί ή άλλο υλικό (π.χ. διαφάνειες) ό,τι βλέπουμε στην οθόνη του υπολογιστή μας. Αυτό μπορεί να είναι, για παράδειγμα, ένα κείμενο που γράψαμε, μια εικόνα που ζωγραφίσαμε ή κάτι που βρήκαμε στο Διαδίκτυο.



Επεξεργαστής κειμένου (Word processor): Πρόγραμμα που σου επιτρέπει να χρησιμοποιείς τον υπολογιστή, για να γράψεις, εισάγοντας ακόμη και εικόνες, ζωγραφιές και φωτογραφίες.

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (E-mail): Είναι η ηλεκτρονική ταυτότητα για να επικοινωνείς με τους άλλους χρήστες. Είναι, επίσης, η δυνατότητα που έχεις να ανταλλάσσεις μηνύματα μέσω υπολογιστών, που είναι συνδεδεμένοι σ' ένα δίκτυο ή το Διαδίκτυο. Για να στείλεις ένα e-mail, χρειάζεσαι έναν υπολογιστή, ένα μόντεμ, μια διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και σύνδεση στο Διαδίκτυο.

Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: Κάθε χρήστης του Διαδικτύου μπορεί να αποκτήσει μια διεύθυνση στην οποία θα δέχεται και από την οποία θα στέλνει τα μηνύματά του. Το πρώτο μέρος της διεύθυνσης, συνήθως, είναι το όνομα του χρήστη, το δεύτερο μέρος είναι το σύμβολο @ (παπάκι) και το τρίτο μέρος δηλώνει το όνομα αυτού που φιλοξενεί την ηλεκτρονική σου διεύθυνση στο Διαδίκτυο.

Ηλεκτρονικός Υπολογιστής (Η/Υ): Η ηλεκτρονική συσκευή με την οποία επεξεργάζομαστε δεδομένα με γρήγορο τρόπο και με ακρίβεια, εκτελώντας κάθε φορά το κατάλληλο πρόγραμμα. Οι συσκευές με τις οποίες τον συνδέουμε (ποντίκι, πληκτρολόγιο, οθόνη, εκτυπωτής, σαρωτής, μόντεμ κ.ά.) ονομάζονται περιφερειακές.

Ιστοσελίδα ή σελίδα (Web page): Είναι η σελίδα που βρίσκουμε στο Διαδίκτυο και παρέχει πληροφορίες κειμένου, συνδυάζοντας εικόνα και βίντεο. Συνήθως περιέχει και συνδέσμους σε άλλες ιστοσελίδες.



Κωδικός πρόσβασης (Password): Ομάδα γραμμάτων, αριθμών ή και τα δυο μαζί, που χρησιμοποιείται σαν κλειδί για την πρόσβαση σε υπολογιστές, λειτουργίες ή και αρχεία. Είναι ένα είδος ηλεκτρονικής ταυτότητας, γι' αυτό και κρατάμε τον κωδικό αυτό πάντα μυστικό.

Λειτουργικό Σύστημα (Operating system): Το πρόγραμμα που κάνει τον υπολογιστή να λειτουργεί. Φιλοξενεί τα βασικά του προγράμματα και επιτρέπει την επικοινωνία με το χρήστη. Στα πιο δημοφιλή λειτουργικά συστήματα συγκαταλέγονται τα Windows και το Linux.

Μηχανή αναζήτησης (Search engine): Πρόκειται για πρόγραμμα που αναζητάει στο Διαδίκτυο λέξεις-κλειδιά σε ιστοσελίδες και το περιεχόμενό τους. Για παράδειγμα, εάν σε μια μηχανή αναζήτησης πληκτρολογήσουμε τη λέξη «Κρήτη», η μηχανή αναζήτησης θα μας παρουσιάσει πιθανότατα χιλιάδες ιστοσελίδες που έχουν σχέση με το νησί. Δημοφιλείς τοποθεσίες στο Διαδίκτυο που προσφέρουν μηχανές αναζήτησης είναι μεταξύ άλλων οι Google, Yahoo και MSN.

Μήνυμα: (βλ. **Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο**)



Μικροτσιπ: Μικροσκοπικό φύλλο από πυρίτιο. Πρόκειται για ορυκτό υλικό στο οποίο είναι τυπωμένα ηλεκτρονικά κυκλώματα. Τα μικροτσιπ είναι από τα βασικά συστατικά των υπολογιστών.

Μνήμη: Τμήματα του Η/Υ στο οποίο αποθηκεύονται πληροφορίες. Σε άλλα μέρη η πληροφορία αποθηκεύεται μόνιμα και σε άλλα προσωρινά. Η μνήμη του Η/Υ διακρίνεται σε κύρια (ή κεντρική) και σε περιφερειακή. Στην κύρια μνήμη αποθηκεύονται προσωρινά πληροφορίες του χρήστη όσο λειτουργεί ο υπολογιστής (RAM). Η δευτερεύουσα μνήμη είναι κάθε μέσο μόνιμης αποθήκευσης των πληροφοριών που χρειαζόμαστε (δισκέτα, Cd-rom, σκληρός δίσκος κ.ά.)

Μόντεμ (Modem): Η συσκευή που συνδέει τον υπολογιστή με την τηλεφωνική γραμμή και του επιτρέπει να έχει πρόσβαση στο Διαδίκτυο.

Οθόνη (Monitor): Η συσκευή που συνδέεται με τον υπολογιστή και χρησιμεύει για να βλέπουμε τα στοιχεία που εισάγουμε σε αυτόν ή τις πληροφορίες που παίρνουμε από το Διαδίκτυο.

Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο: Είναι το δίκτυο υπολογιστών του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Συνδέει με το Διαδίκτυο όλα τα σχολεία της χώρας και δίνει τη δυνατότητα πρόσβασης σε όλους τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς. Η ηλεκτρονική του διεύθυνση είναι www.sch.gr



Φορέας παροχής υπηρεσιών διαδικτύου (ISP) : Είναι η εταιρεία που σου παρέχει σύνδεση με το Διαδίκτυο μέσω τηλεφωνικής γραμμής. Οι εκπαιδευτικοί, οι μαθητές και γενικότερα όλα τα σχολεία στην Ελλάδα συνδέονται μέσω του Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου (βλ. λ.).



Πληκτρολόγιο (Keyboard): Συσκευή με πλήκτρα που σου επιτρέπει να εισάγεις πληροφορίες στον υπολογιστή μέσω γραμμάτων, αριθμών και άλλων χαρακτήρων.

Ποντίκι (Mouse): Είναι μια μικρή συσκευή που συνδέεται με τον υπολογιστή και με την οποία μπορείς να δείχνεις κάτι στην οθόνη, να κάνεις κλικ και να σύρεις εικονίδια.

Σαρωτής (Scanner): Συσκευή που σου επιτρέπει να εισάγεις εικόνες ή ολόκληρες σελίδες κειμένου στον υπολογιστή και να τις βλέπεις στην οθόνη σου.

Σκληρός δίσκος (Hard disc): Μέρος του υπολογιστή όπου αποθηκεύονται προγράμματα και πληροφορίες.

Συνημμένο αρχείο (Attachment): Είναι κάποιο αρχείο από τον υπολογιστή μας που επισυνάπτουμε στο μήνυμα που στέλνουμε στον παραλήπτη. Αυτό μπορεί να είναι κείμενο, ένα μουσικό κομμάτι, βίντεο, ήχοι και φωτογραφίες.

Υπερκείμενο (Hypertext): Είναι το κείμενο στο οποίο υπάρχουν λέξεις που, αν τις επιλέξουμε, εμφανίζεται κείμενο συνδεδεμένο με αυτές. Οι λέξεις αυτές είναι χρωματισμένες ή έχουν υπογράμμιση. Όταν δείχνεις με το ποντίκι επάνω τους, εμφανίζεται ένα μικρό χεράκι. Κάνε κλικ σ' αυτές τις λέξεις και θα βρεθείς σε μια άλλη ιστοσελίδα! Έτσι θα αρχίσεις να πηγαίνεις από τη μια σελίδα στην άλλη, δηλαδή θα «σερφάρεις» στο Διαδίκτυο!

Φυλλομετρητής (Web browser): Είναι ένα πρόγραμμα που βοηθάει στην περιήγησή σου στο Διαδίκτυο, καθώς και στην παρουσίαση και ανάγνωση των ιστοσελίδων. Ο πιο δημοφιλής φυλλομετρητής είναι σήμερα ο Internet Explorer, δηλ. ο «Εξερευνητής Διαδικτύου».

CD (Compact Disc, προφέρεται σι-ντι): Ψηφιακός δίσκος στον οποίο μπορούμε να αποθηκεύσουμε μουσική ή αρχεία κειμένου, εικόνες ή βίντεο.

DVD (Digital Video Disc, προφέρεται ντι-βι-ντι), δηλ. «Ψηφιακός Οπτικός Δίσκος»: Συμπαγής δίσκος που μπορεί να αποθηκεύσει πολύ μεγαλύτερη ποσότητα πληροφοριών απ' ό,τι ένας απλός ψηφιακός δίσκος. Γι' αυτό το λόγο χρησιμοποιείται και για αποθήκευση κινηματογραφικών ταινιών.

RAM (βλ. Μνήμη)





Γεγονότα - Σταθμοί της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Χρονολογία	Κοινωνικά - Πολιτικά γεγονότα	Τέχνες - Γράμματα - Πολιτισμός	Σημαντικά τεχνολογικά επιτεύγματα
1830 έως 1840	1830. Αναγνωρίζεται η ανεξαρτησία της Ελλάδας. 1831. Δολοφονείται ο Ιωάννης Καποδιστριας. 1832. Ο Όθωνας βασιλιάς της Ελλάδας. 1834. Η πρωτεύουσα της Ελλάδας μεταφέρεται από το Ναύπλιο στην Αθήνα.	1836. Δ. Βυζάντιος, «Βαβυλωνία». 1837. Ιδρύεται το Πανεπιστήμιο Αθηνών. Ίδρυση και του Πολυτεχνικού Σχολείου. 1839. Η Αθήνα αποκτά το πρώτο της θέατρο. 1840. Ιδρύεται η Φιλαρμονική Εταιρεία Κέρκυρας.	1837. Το Πολυτεχνικό Σχολείο αποκτά ένα «σκοτεινό θάλαμο», πρόδρομο της φωτογραφικής μηχανής.
1841 έως 1850	1843. Ο λαός της Αθήνας ξεσηκώνεται και ζητά Σύνταγμα από τον Όθωνα.		1842. Ιδρύεται το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών με δωρεά του βορειοηπειρώτη Γεωργίου Σίνα.
1851 έως 1860		1857. Πεθαίνει ο Διονύσιος Σολωμός.	1859. Λειτουργούν τα πρώτα τηλεγραφέα στην Αθήνα, τη Σύρο, το Αίγιο και την Πάτρα.
1861 έως 1870	1863. Ο Γεώργιος Α' Βασιλιάς της Ελλάδας. 1864. Τα Επάνησα ενώνονται με την Ελλάδα. 1866. Επανάσταση στην Κρήτη. Ολοκαύτωμα του Αρκαδίου.	1865. Καθιερώνεται ο «Ύμνος εις την Ελευθερίαν» ως ο εθνικός ύμνος της Ελλάδας.	1861. Το πρώτο ατμοκίνητο μηχανουργείο - ναυπηγείο στη Σύρο. 1869. Εγκαινιάζεται η σιδηροδρομική γραμμή Αθηνών-Πειραιώς.
1871 έως 1880		1871. Ν. Πολίτης, «Μελέτη επί του βίου των νεωτέρων Ελλήνων». 1872. Ιδρύεται το Ωδείο Αθηνών.	
1881 έως 1890	1881. Η Θεσσαλία και μέρος της Ηπείρου ενώνονται με την Ελλάδα.	1888. Ψυχάρης, «Το ταξίδι μου».	1882. Κατασκευή ελληνικού σιδηροδρομικού δικτύου. 1885. Το πρώτο ποδήλατο στην Ελλάδα.

1891 έως 1900	1893. Ο Τρικούπης κηρύσσει στη Βουλή χρεοκοπία. 1897. Ελληνοτουρκικός πόλεμος.	1896. Οι πρώτοι Ολυμπιακοί Αγώνες στην Αθήνα. 1899. Καρκαβίτσας, «Λόγια της Πλώρης». 1899. Ο Α. Έβανς ξεκινά τις ανασκαφές του στην Κνωσό.	1893. Εγκαινιάζεται η Διώρυγα της Κορίνθου. 1895. Τα πρώτα τηλέφωνα στην Ελλάδα. 1896-7. Το πρώτο αυτοκίνητο στους δρόμους της Αθήνας. 1897. Η πρώτη παράσταση «κινουμένων εικόνων» στην Αθήνα.
1901-10	1903. Κορύφωση Μακεδονικού Αγώνα και θάνατος του Π. Μελά. 1909. Κίνημα αξιωματικών στο Γουδί. Ο Ε. Βενιζέλος φτάνει στην Αθήνα.	1901. Εγκαινιάζεται το Βασιλικό Θέατρο - Ευαγγελικό. 1907. Κ. Παλαμάς, «Δωδεκάλογος του Γύ-φτου».	1902. Η Πάτρα γίνεται η πρώτη πόλη στην Ελλάδα που αποκτά ηλεκτροφωτισμό και ηλεκτροκίνητα τραμ. 1905. Η οδός Αιόλου γίνεται ο πρώτος ασφαλτοστρωμένος δρόμος της Αθήνας.
1911-20	1912. Βαλκανικοί πόλεμοι. Απελευθέρωση Θεσσαλονίκης. Ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα. Συνθήκη του Λονδίνου. 1914. Α' Παγκόσμιος Πόλεμος.	1912. Ηρωικός θάνατος του ποιητή Λ. Μαβίλη στη μάχη του Δρίσκου. 1915. Ν. Πολίτης, «Εκλογαί από τα τραγούδια του ελληνικού λαού». 1917. Η κυβέρνηση Βενιζέλου εισάγει τη δημοτική γλώσσα στα δημοτικά σχολεία.	1912. Η πρώτη πτήση αεροπλάνου με συνεπιβάτη τον Ε. Βενιζέλο.
1921-30	1922. Μικρασιατική καταστροφή. 1923. Συνθήκη της Λωζάνης. 1924. Β' Ελληνική Δημοκρατία. 1930. Οι γυναίκες αποκτούν δικαίωμα ψήφου στις δημοτικές εκλογές.	1924. Σ. Μυριβήλης, «Η Ζωή εν τάφω». 1925. Ιδρύεται το Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. 1927. Αναβίωση των Δελφικών Εορτών από τον Α. Σικελιανό.	1926. Ξεκινά η κατασκευή του φράγματος του Μαραθώνα. 1928. Ο Χρ. Τσιγγιρίδης εγκαθιστά στη Θεσσαλονίκη τον πρώτο ραδιοφωνικό σταθμό.
1931-40	1936. Θάνατος Ε. Βενιζέλου. Δικτατορία Μεταξά. 1940. Ελληνοϊταλικός πόλεμος.	1931. Ηλ. Βενέζης, «Το Νο 31328». Γ. Σεφέρης, «Στροφή». 1932. Εγκαινιάζεται το Εθνικό Θέατρο. 1933. Θάνατος Καβάφη. 1935. Α. Εμπειρίκος, «Υψικάμινος». 1936. Γ. Ρίτσος, «Επιτάφιος». 1940. Ο. Ελύτης, «Προσανατολισμοί».	1938. Ξεκινούν οι μεταδόσεις του Ραδιοφωνικού Σταθμού Αθηνών. Ιδρύεται το Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας (Ε.Ι.Ρ.).

1941-50	1941-44. Κατοχή, Εθνική Αντίσταση. 1946-49. Εμφύλιος πόλεμος. 1948. Ένωση της Δωδεκανήσου με την Ελλάδα.	1943. Πεθαίνει ο Κωστής Παλαμάς. 1946. Ν. Καζαντζάκης, «Βίος και Πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά». 1947. Το διεθνές κοινό γνωρίζει για πρώτη φορά τη Μαρία Κάλας. 1949. Θάνατος του Ν. Σκαλκώτα.	1948. Ξεκινά η άμεση τηλεφωνική επικοινωνία Αθήνας-Νέας Υόρκης. 1949. Ίδρυση του Ο.Τ.Ε. 1950. Ίδρυση της Δ.Ε.Η. Εξηλεκτρισμός της χώρας.
1951-60	1955. Έναρξη Κυπριακού Αγώνα. 1960. Η Κύπρος γίνεται ανεξάρτητη.	1951. Πεθαίνει ο Α. Σικελιανός. 1955. Ο Μ. Κακογιάννης κινηματογραφεί τη «Στέλλα» και ο Ν. Κούνδουρος τη «Μαγική Πόλη». 1957. Πεθαίνει ο Ν. Καζαντζάκης. 1959. Ο. Ελύτης, «Άξιον εστί». Ο Μ. Θεοδωράκης μελοποιεί τον «Επιτάφιο» του Γ. Ρίτσου.	1956. Ιδρύεται η Ολυμπιακή Αεροπορία. 1959. Καταργούνται η οκά και ο πήχης και καθιερώνονται το κιλό και το μέτρο αντίστοιχα. 1960. Πρώτο τηλεοπτικό σήμα στην Ελλάδα (Δ.Ε.Θ.).
1961-70	1961. Συμφωνία Συνδέσης Ελλάδας - ΕΟΚ. 1967. Πραξικοπήμα των Συνταγματαρχών.	1960. Ξεκινά το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης. 1961. Όσκαρ στο Μ. Χατζιδάκι για τη μουσική του στο «Ποτέ την Κυριακή» του Ζ. Ντασέν. 1963. Βραβείο Νόμπελ λογοτεχνίας στο Γ. Σεφέρη.	1966. Εκπέμπει τα πρώτα προγράμματα η κρατική τηλεόραση. 1970. Αρχίζει να λειτουργεί ο ατμοηλεκτρικός σταθμός στη Μεγαλόπολη.
1971 έως 1980	1973. Εξέγερση του Πολυτεχνείου. 1974. Τουρκική εισβολή στην Κύπρο. Πτώση της Δικτατορίας στην Ελλάδα. Ύστερα από δημοψήφισμα, η Ελλάδα ανακηρύσσεται Προεδρευόμενη Δημοκρατία. 1979. Υπογράφεται η ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ.	1976. Η δημοτική καθιερώνεται ως επίσημη γλώσσα στην εκπαίδευση και τη διοίκηση. 1977-78. Ο Μ. Ανδρόνικος ανακαλύπτει τους βασιλικούς τάφους στη Βεργίνα. 1979. Βραβείο Νόμπελ λογοτεχνίας στον Ο. Ελύτη.	1979 - 80. Τα πρώτα βήματα της έγχρωμης τηλεόρασης στην Ελλάδα.

1981 έως 1990	1981. Η Ελλάδα γίνεται επίσημα το 10 ^ο μέλος της ΕΟΚ.	1984. Η Αθήνα γίνεται η πρώτη πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης. 1987. Η Ελλάδα πρωταθλήτρια Ευρώπης στο μπάσκετ. 1990. Πεθαίνουν την ίδια ημέρα ο Γιάννης Ρίτσος και ο Αλέξης Μινωτής.	1984. Το πρώτο μήνυμα Ηλεκτρονικού ταχυδρομείου φτάνει στο Ίδρυμα Έρευνας και Τεχνολογίας στην Κρήτη.
1991 έως 2000	2000. Η Ελλάδα γίνεται μέλος της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης της Ευρώπης (Ο.Ν.Ε.).	1991. Εγκαινιάζεται το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών. 1994. Πεθαίνουν η Μελίνα Μερκούρη και ο Μάνος Χατζιδάκις. 1997. Η Θεσσαλονίκη γίνεται πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης.	1994. 23 Ιουνίου: Η πρώτη κλήση με κινητό τηλέφωνο στην Ελλάδα. 1994. Το διαδίκτυο στην Ελλάδα. 2000. Εγκαινιάζονται το Μετρό και το νέο αεροδρόμιο «Ελ. Βενιζέλος» στα Σπάτα.
2001 έως 2004	2002. Το ευρώ γίνεται το επίσημο νόμισμα της Ελλάδας. Μετά από 150 χρόνια ζωής, η δραχμή περνά στην ιστορία. 2004. Η Κύπρος γίνεται μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.	2004. Η Ελλάδα πρωταθλήτρια Ευρώπης στο ποδόσφαιρο. Αθήνα 2004: Οι Ολυμπιακοί Αγώνες επιστρέφουν στη χώρα που τους γέννησε.	2004. Εγκαινιάζεται η γέφυρα Ρίου – Αντιρρίου, η μεγαλύτερη καλωδιωτή γέφυρα στον κόσμο.